

Bratislavský KURIÉR®

denné aktuality na www.bakurier.sk

Novú tržnicu čaká reštart

Nová tržnica na Trnavskom mýte môže byť opäť obľúbeným miestom návštev a to nielen pre Bratislavčanov. K tomuto cieľu sa hlási mestská časť Bratislava - Nové Mesto, ktorá budovu tržnice spravuje. Na úvod plánovania budúcnosti a smerovania tejto vzácnej stavby z čias neskorého modernizmu si samospráva prizvala rôznych odborníkov. Ich úlohou bolo nielen zmapovať aktuálny stav, v ktorom sa dnes Nová tržnica nachádza, ale aj pomenovať vízie pre jej ďalšie fungovanie, či načrtnúť ďalšie postupy v procese jej obnovy.

Štyridsaťročná Nová tržnica dnes potrebuje reštart

Budova Novej tržnice na Trnavskom mýte bola verejnosti sprístupnená v roku 1983. Desiatky rokov nepretržite slúžila Bratislavčanom so svojou pôvodnou funkciou na nákup tovarov a služieb. Až 90-te roky a vtedajší veľký rozmach obchodných centier Novej tržnici neprospeš a zaplaval ju tovar pochybnej kvality z Ázie. V tomto období ju jej majiteľ Hlavné mesto Bratislava zverilo do správy trom mestským častiam - Bratislava - Nové Mesto, Rača a Vajnory a je tomu tak dodnes.

(pokračovanie na str. 5)

Výletných lodí pribúda, ale stále je turistov menej ako pred pandémiou

(foto bk)

Kukurica už nebude Bratislavčanov strašiť

Kedysi bola pýchou hlavného mesta, dnes je skôr na hanbu. Bývalá vojenská ubytovňa s názvom Hviezda, no známejšia pod prezývkou Kukurica, roky chátra a pustne. No zdá sa, že jej konečne svitá na lepšie časy.

Ministerstvo spravodlivosti SK oznámilo, že jedno z najvýznamnejších diel modernej architektúry 20. storočia na území Bratislavy, sa po rokoch dočká komplexnej rekonštrukcie. A tá nebude lacná. V súčasnosti sa predpokladá, že výška nákladov bude na úrovni 34,8 milióna eur, no

nie je vylúčené, že konečná čiastka bude ešte vyššia.

Od roku 2017 chátra

Síce boli v priebehu rokov niektoré podlažia tejto atypickej budovy sídliacej v Mestskej časti Bratislava - Nové Mesto čiastočne zrekonštruované, na prinavrátenie života do jej útrob to nestačí. Okná na budove netesnia, interiér sa rozpadáva, do miestností zateká. Majiteľ objektu, ktorým je rezort obrany, preto prišiel s návrhom riešenia, v podobe rozsiahlej obnovy objektu.

(pokračovanie na str. 3)

Leto na kúpaliskách, kde sa môžete okúpať bez obáv?

Leto je tu a s ním aj teplé počasie. Bratislavčania vyrazajú na svoje obľúbené kúpaliská. Zisťovali sme, ktorým kúpaliskám v Bratislave dali hygienici zelenú a na čo si dať v priebehu sezóny pozor.

Na kvalitu vody má vplyv príroda aj človek

Kvalita vody na kúpaliskách je podľa hygienikov dlhodobo dobrá. No môže sa stať, že ju počas kúpaciej sezóny ovplyvnia faktory, ktoré prostredie na kúpanie dočasne zhoršia.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva (RÚVZ) pre Bratislavský kuriér uviedol,

že stav vody ovplyvňujú tak klimatické podmienky ako vysoká teplota vzduchu, ako aj skládky, nelegálne stavby, vodné vtáctvo a jeho prikrmovanie, uhybnuté živočíchy, či počet kúpajúcich sa návštevníkov. V prípade zhoršenia kvality vody sa následne stanoví represívne opatrenie. Tie sa môžu týkať najmä zákazu kúpania alebo neodporúčania kúpania zo zdravotného hľadiska – do doby zjednania nápravy.

(pokračovanie na str. 3)

Turizmus funguje na 70 %

Zatiaľ čo minulý rok a v roku 2020 pandémie spôsobila stopku pre zahraničných turistov v hlavnom meste a najmä výletné lode do Bratislavy nepremávali, podľa aktuálnych údajov Bratislavského turistického ruchu, sa konečne vraciame do normálu.

Najmä počas víkendov možno vidieť ruch na Dunaji, ktorý predošlé dve sezóny utíchol. V tom čase sa dostal prakticky na nulu. Našťastie, od začiatku roka 2022 počet výletných lodí prichádzajúcich a odchádzajúcich do hlavného mesta narastá: „Veľmi pozitívnu správou je, že medzi Bratislavou a Viedňou opäť premáva 3x denne Twin city liner. Čo sa týka počtu výletných lodí, ktoré sa zastavia v Bratislave, ten je od januára približne na rovnakej úrovni ako v roku 2019,“ priblížil Július Buday z BTB, ktorý ale doplnil, že počet samotných turistov je stále nižší. „Tieto lode však do Bratislavy prinášajú približne o 30 % pasažierov menej ako v spomínanom predpandemickom roku.“ Turizmus teda v súčasnosti funguje na úrovni 70-80 %, v porovnaní s predkrízovým rokom 2019.

Rok 2021 bol katastrofou

Napriek tomu ide v turizme o výrazný posun, keďže minulý rok v rovnakom období v Bratislave kotvila vôbec prvá výletná loď. V minulosti pritom ročne v Bratislave zakotvilo vyše 2500 kabínových lodí, ktoré do Bratislavy priviezli viac ako 300 tisíc turistov. Do začiatku júla 2021 to bolo len päť lodí. A to sa odzrkadľovalo aj na počte návštevníkov. Ich pokles bol v minulom roku o 290 tisíc. Za predkrízový rok 2019 to pritom bolo 967 851 zahraničných ku 428 045 domácim návštevníkom.

(vt)

Podchod Trnavské Mýto, pýcha či skôr nemilá vizitka mesta?

Ked' bývalé vedenie hlavného mesta v roku 2018 prestrihávalo pásku vo vynovených priestoroch Podchodu Trnavské Mýto, tamojší obyvatelia a najmä návštevníci lokality sa tešili, že bude konečne aj bezpečnejšia. No už po pár rokoch ich vtedaj-

šie nadšenie opustilo.

V podchode boli pred štyrmi rokmi vymenené eskalátory, na niektorých miestach pribudli výťahy, ktoré zlepšili prístup pre menej mobilných občanov. Vytvorili sa priestory pre obchodné prevádzky a v rámci rekonštrukcie vznikli na povrchu tri nové prístrešky (Istropolis, Vaj-

norská, Tržnica). Úprav sa dočkalo aj ich bezprostredné okolie, keď zaniklo niekoľko stánkov a vymenil sa povrch. Celkové náklady rekonštrukcie dosiahli vyše 4 milióny eur, z toho developer uhradil 2,5 milióna eur, Hlavné mesto podľa slov vtedajšieho primátora Nesrovnala približne dva milióny.

Znechutení obyvatelia

„V tesnej blízkosti podchodu bývam od detstva a musím povedať, že v porovnaní s minulosťou, je jeho súčasný stav neporovnateľne lepší. Čo ale mňa a vlastne mnohých nás, obyvateľov priľahlej oblasti podchodu trápi, je pocit nízkej bezpečnosti, najmä vo večerných hodinách,

neporiadok a zápach tak v podchode, ako aj v jeho okolí,“ oslovila redakciu Bratislavského kuriéra Bratislavčanka Nina, ktorá má výhľad na podchod priamo z okna bytu. „Problémom sú neprispôsobiví občania, pijani, bezdomovci a drogoví závislí, ktorí sa v podchode a v jeho blízkosti pohybujú. Tento problém

pritom nie je nový. Sledujeme ho roky. Zakaždým, keď podchodom prechádzam, tak na mňa „skočí“ žobrajúca osoba, buď opitá, alebo nafetovaná, ktorej ak nedám aspoň pár centov, tak po mne začne kričať, alebo sa mi vyhrážať.

(pokračovanie na str. 6)

Udialo sa v meste

Pamätník obetí COVID-19

Výtvarno-architektonická súťaž na návrh centrálného pamätníka obetí ochorenia COVID-19 na Slovensku, ktorý má vzniknúť pri bratislavskej Nemocnici Ružinov, má byť vyhlásená ešte v júli. Súťaž má potrváť do jesene. Pamätník má adekvátne a dôstojne pripomínať desiatky tisíc obetí pandémie. Nemá byť len vyjadrením úcty k pozostalým, má sa stať mementom každého, koho sa toto ochorenie priamo alebo nepriamo dotklo. Má tiež reflektovať na pomoc a súdržnosť a viesť k správnej interpretácii tejto celosvetovej tragédie.

765 ton bioodpadu

V bratislavských mestských častiach zapojených do zberu kuchynského odpadu dosahuje priemerná zapojenosť takmer 91 percent v prípade rodinných domov a takmer 57 percent u obyvateľov bytových domov. Do systému je aktuálne zapojených sedem mestských častí, v ktorých domácnosti vytriedili 765 ton kuchynského odpadu. Vykonaných bolo viac ako 194.380 zvozov. Obyvatelia rodinných domov môžu v prípade záujmu o zapojenie sa do zberu kuchynského bioodpadu kontaktovať zákazníkcke centrum OLO prostredníctvom e-mailovej adresy zakazka@olo.sk

Kuchynský odpad v Rači

So zberom kuchynského bioodpadu sa v Bratislave postupne od augusta začne aj v mestskej časti Rača. Bratislavská mestská firma Odvoz a likvidácia odpadu (OLO) by mala odvetrávacie kuchynské košíky a kompostovateľné vrecká distribuovať od 15. do 27. augusta. Mestská časť o tom informuje na webovej stránke i sociálnej sieti. Náklady na zber kuchynského bioodpadu z bytových a rodinných domov sú súčasťou miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

27. škôlka v Petržalke

Vporadí 27. materská škola (MŠ) v bratislavskej Petržalke je opäť o čosi bližšie k realite. Jej budovu na Fialovej ulici v lokalite Slnečnice odovzdal developer mestskej časti, ktorá ju odkúpila za milión eur. V najbližšom období budovu čakajú stavebné úpravy a vybavenie interiéru. Samospráva v tejto súvislosti požiadala aj o nenávratný finančný príspevok. "Som rád, že pomerne náročné rokovania s developerom o našej už 27. verejnej materskej škole v Petržalke dopadli úspešne," uviedol starosta Petržalky Ján Hrčka.

Mičurin spustil sezónu

Na kúpalisku v areáli bývalého Domu mládeže na Búdkovej v Bratislave, známom ako Ekoiventura či Mičurin, spustili začiatkom júla tohtoročnú letnú sezónu. V prípade priaznivého počasia bude otvorené pre verejnosť každý deň v čase od 10.00 do 19.00 h. Cena vstupného sa oproti predchádzajúcemu roku nezmenila, uviedli z rezortu školstva. Zľavnené vstupné platí po 17.30 h. Bazén je kapacitne určený pre 150 návštevníkov. Dlhý je 20 a široký sedem metrov.

Bufet na Partizánskej lúke

Mestské lesy v Bratislave vyhlásili verejnú obchodnú súťaž na celoročné prevádzkovanie bufetu s vonkajším sedením vrátane verejných toaliet v rekreačnom areáli na Partizánskej lúke. Súťažné návrhy bude možné predkladať do 15. augusta. Zmluva o nájme má byť uzatvorená na desať rokov. Minimálna výška nájomného je v súťažných podmienkach stanovená na 10.000 eur (bez DPH) ročne. Otváranie obálok a hodnotenie návrhov je naplánované na 22. augusta.

Kompenzácia za parkovanie

Bratislavské Staré Mesto predĺžilo lehotu na podávanie žiadostí o kompenzáciu nevyužitej parkovacej nálepky, vydanéj mestskou časťou v rámci miestneho rezidentského systému. Zóna je už súčasťou Bratislavského parkovacieho asistenta (PAAS), kde platí mestská parkovacia politika. Žiadosti je možné podávať do 23. augusta. Finančná kompenzácia sa ráta vždy od 25. mája, teda odo dňa spustenia celomestského parkovacieho systému PAAS do konca trvania staromestskej parkovacej nálepky.

ZOO hľadá peniaze

ZOO Bratislava potrebuje pomoc s financovaním projektov. Začala preto spoluprácu s občianskym združením Priatelia ZOO, vďaka ktorej sa bude môcť na projektoch formou kampaní zúčastňovať aj verejnosť. Jednou z hlavných myšlienok Priateľov ZOO je "dostať zvieratá z klieťok" a upustiť od starého antropocentrického poňatia zoologickej záhrady. Cieľom je, aby sa k úsiliu pripojili milovníci zvierat a ochrancovia prírody, ktorí sa stanú súčasťou životných príbehov zvierat. Prostredníctvom svojich darov, dobrovoľníctva či inej pomoci dokážu pozitívne ovplyvniť podmienky, v akých zvieratá žijú.

Nový grafikon zmení dopravu

Navrhované zmeny v cestovných poriadkoch, ktoré predložila Železničná spoločnosť Slovensko (ZSSK), znížia ponuku ranných vlakových spojov v úseku Senec – Bratislava, rovnako tak si navrhované zmeny vyžadujú z dôvodu zachovania nadväznosti spojov výrazné zmeny cestovných poriadkov prímestských autobusov. Navrhovanými zmenami prídu cestujúci o spojenia, na ktoré boli zvyknutí a budú si musieť vybudovať nové cestovné návyky.

Lekáreň u Salvatora

Do ikonickej budovy Salvatora na Panskej ulici v bratislavskom Starom Meste sa po viac ako 25 rokoch vráti lekáreň. Bratislavské mestské zastupiteľstvo schválilo na dobu neurčitú prenájom priestorov vrátane historického mobiliára neziskovej organizácii Lekáreň u Salvatora, ktorá patrí pod Slovenskú lekárnícku komoru. Nezisková organizácia ako budúci nový nájomca bude v danom objekte sedem dní v týždni poskytovať lekárenskú starostlivosť, ale aj prezentovať priestor oficiíny a barokový lekárenský nábytok širokej verejnosti.

Seniorov okradli o tisíce

Policajti evidujú v posledných dňoch na území Bratislavského kraja viacero prípadov okradnutia seniorov o tisíce eur. Prípady sa vyznačujú spoločnými znakmi. Vo všetkých išlo o osobu vyššieho veku, ktorú páchateľ kontaktoval telefonicky na pevnú linku, predstavil sa ako policajt a tvrdil, že sú k nej na ceste zloje. Nabádal seniora, aby vyhodil svoje úspory alebo cennosti von oknom, odkiaľ ich mal ďalší policajt odviezť do bezpečia. Cieľom týchto volaní je iba jediné – získať a vylákať od vás vaše peniaze.

Alej Márie Terézie

Chodník a stromoradie na Palackého ulici v bratislavskom Starom Meste dostanú lokálne pomenovanie Alej Márie Terézie. Rozhodli o tom miestni poslanci. "Nejde však o označenie v zmysle pomenovania verejného priestoru. Je to niečo na úrovni Puškinových schodov. Nemajú súpisné číslo, ale všetci vieme, kde sú," povedala starostka Starého Mesta Zuzana Aufrichtová. Aj takýmto spôsobom sa mestská časť snaží pripomenúť si túto významnú panovníčku, ktorá sa okrem iného zasadila o rozvoj mesta i vzdelávanie.

Máte zaujímavú tému? Staňte sa našimi ďalšími očami v teréne. Vaše námety posielajte na: redakcia@bakurier.sk

Mesačník Bratislavský kuriér vydáva Staromešťan, s.r.o. (Sedlárska č. 8, 811 01 Bratislava, IČO: 36842834)

Šéfredaktor: Peter Kimijan, sefredaktor@bakurier.sk, Redakcia: Jana Pohanková, Veronika Trojanová. E-mail: redakcia@bakurier.sk.

Inzercia: inzercia@bakurier.sk. Grafika: Rastislav Biznár, r.biznar@gmail.com. Tlač zabezpečuje CROMWELL a.s. Registrované MK SR: EV3820/09. ISSN 1338 - 1830.

Distribúcia: vlastné stojany a na frekventovaných miestach Bratislavy - 74 lokalít. Najbližšie číslo vychádza 7. 9. 2022

Leto na kúpaliskách, kde sa môžete okúpať bez obáv?

(Dokončenie zo str. 1)

Najčastejším signálom, kedy treba spozornieť, je zelená voda. „Na prírodných vodných plochách predstavujú zdravotné riziko najmä sinice (zelené vody), ktoré sa na hladine vyskytujú vo forme vodného kvetu; niektoré druhy siníc produkujú cyanotoxíny s rizikom vyvolania alergických reakcií, dýchacích i tráviacich ťažkostí, zápalov očných spojoviek a pod.,“ informuje RÚVZ.

Nedá sa vylúčiť ani mikrobiálna kontaminácia. Riziko tu však nie je, oproti umelým kúpaliskám vzhľadom

na nižšiu teplotu vody a veľkosť vodnej plochy s väčším rozstupom kúpajúcich sa, tak významné.

V minulosti zápasili Zlaté piesky aj s podozreniami na výskyt pesticídov. Tie však v septembri roku 2020 Úrad verejného zdravotníctva nepotvrdil. Uviedol, že vo vzorkách vody nebola preukázaná prítomnosť znečistenia a chemických látok na úrovni, na základe ktorej by bolo možné vyhodnotiť kvalitu vody na kúpanie ako nevyhovujúcu a predpokladať zdravotné riziko pre kúpajúcich sa.

Na obľúbené prírodné kú-

paliská sa tak aj túto sezónu môžete vybrať bez obáv.

Zoznam vôd určených na kúpanie Bratislavskom kraji:

Zlaté piesky, Vajnorské jazero, Ivanka pri Dunaji, Hlboké jazero – Senec, Veľký Draždiak, Rusovce, Kuchajda, Plavecký štvrtok a Malé Leváre

Dôkladné osprchovanie znižuje riziko kontaminácie až desaťnásobne

Na umelých kúpaliskách je kvalita vody ovplyvnená najmä dodržiavaním zásad

úpravy vody, počtom kúpajúcich, ale aj dodržiavaním základných zásad kúpania návštevníkmi.

„Dôkladné osprchovanie kúpajúcich sa pred vstupom do bazéna môže znížiť riziko kontaminácie až desaťnásobne,“ uviedlo RÚVZ.

Vodou vo verejných umelých bazénoch sa najčastejšie šíria pôvodcovia črevných nákaz. Ide o baktérie, vírusy, huby, plesne, kvasinky, črevné parazity, ktoré vyvolávajú gastroenteritídy, ale aj sú zápal očných spojoviek či vírusový zápal pečene typu A, povrchové ochorenia kože, nechťov aj gynekologické infekcie.

Pre zabezpečenie hygienicky vyhovujúcej kvality vody na kúpanie tak odborníci sledujú kvalitu vody ako aj hygienický režim prevádzky kúpalísk prevádzkovateľmi.

Umelé kúpaliská s vyhovujúcou kvalitou vody:

LK Malacky, Tehelné pole v Bratislave – Novom Meste, Kúpalisko

Delfín v Bratislave – Ružinov, LK MATADOR-KA v Bratislave – Petržalke, Kúpalisko Lamač v Bratislave – Lamači, Rosnička v Bratislave – Dúbravke

gionálne úrady verejného zdravotníctva monitorovať viac ako 80 prírodných vodných plôch s rôznym typom rekreácie a viac ako 200 umelých sezónnych kúpalísk, priblížil Odbor hygieny životného prostredia ÚVZ.

Počas kúpeľnej sezóny, ktorá je od 15. júna do 15. septembra, budú re-

(jp, foto TASR)

„Kukurica“ už viac Bratislavčanov strašiť nebude, zmení sa za takmer 35 miliónov eur

(Dokončenie zo str. 1)

„Takzvaná Kukurica je skutočným unikátom a jednou z ikon hlavného mesta. Rezortu obrany slúžila od roku 1989 a napriek mnohým prisľubom o jej rekonštrukcii sa za takmer dekádu jej stav nezmenil, práve naopak. So zhoršujúcim sa technickým stavom sa budova postupne vyprázdňovala, až bola na koniec úplne uzatvorená v roku 2017,“ vyjadril sa minister obrany SR Jaroslav

alizácia novej podoby objektu Kukurice.

Už v roku 2025?

Na základe vizualizácie bolo následne v júny vyhlásené verejné obstarávanie na vyhotovenie projektovej dokumentácie. Ďalším krokom bude vybavenie stavebného povolenia a v nadväznosti na to, aj spustenie procesu obstarávania realizátora stavby a na záver samotná rekonštrukcia. Od pohľadu na novú Kukuricu nás teda delí ešte

samotný výsledok na konci dňa stále nie je neistý. Napriek tomu sú kompetentní presvedčení o tom, že sa im projekt podarí dotiahnuť do úspešného konca s tým, že predpokladaný začiatok rekonštrukcie vidia na rok 2023 a ukončenie stavby už v roku 2025. Či sa tak napokon stane, Bratislavčania uvidia v nadchádzajúcich mesiacoch. No zaujímavosťou je, že plánovaná rekonštrukcia ráta so zachovaním pôvodných výtvarových a monumentálnych diel v prízemí

interiéru a zachované alebo kopírované budú aj ďalšie dominantné prvky objektu, ako sú pôvodné dlažby, schodiskové konštrukcie či zábradlia.

Nové, polyfunkčné využitie

Nová budova takzvanaj Kukurice už pritom nebude slúžiť iba ako ubytovňa. Naďalej bude určená pre zamestnancov MO SR a príslušníkov OS SR, no po novom bude rozdelená na ubytovacu a administratívnu časť. V budove sa bude nachádzať foyer,

jedáleň, kaviareň, vzniknú aj chýbajúce parkovacie stojiská a oddychová zóna. Administratívne priestory budú na 13 nadzemných podlažiach, s celkovou kapacitou 308 pracovných miest. Na 9 poschodiach budú zase k dispozícii ubytovacie priestory, s celkovou kapacitou 152 lôžok.

(vt)

História objektu

Hviezdu postavili v roku 1977 podľa návrhu architekta Jána Strculu. Pôvodne slúžila ako internát pre vojenskú akadémiu. S výškou 82 metrov to bola v minulom tisícročí jedna z najvyšších rezidenčných budov v Bratislave a jej výstavba bola na tú dobu technicky veľmi náročná. Nachádza sa v uzatvorenom areáli Ministerstva obrany Slovenskej republiky na Kukučínovej ulici. Objekt má jedno podzemné a 25 nadzemných podlaží. Má kruhový pôdorys a ubytovanie v ňom je riešené bunkovým systémom. V strede je dvojité železobetónové jadro priemeru 10 metrov so stenami hrubými 30 cm. V ňom sú inštalácie, sprchy, záchody a spoločenská sála. Smerom k fasáde je na každom podlaží sedemnášť dvojposteľových izieb s balkónom.

Nad, pod ktorého vedením už bola vypracovaná vizu-

veľa krokov, ktoré sa môžu všemožne skomplikovať a

Starosta Kusý: V Novom Meste staviame ďalšiu škôlku pre sto detí

Výstavba nových škôlok, rozšírenie kapacít jestvujúcich materských škôl, modernizácia detských ihrísk. Bratislavské Nové Mesto pokračuje v tom, čo mladé rodiny potrebujú azda najviac – vytváraní nových miest pre škôlkarov. „Náš cieľ je jasný. Do dvoch rokov rozšíriť naše škôlky tak, aby sme prijali všetky deti, ktoré do konca augusta dovърšia 3 roky,“ hovorí starosta Rudolf Kusý.

mestská časť jednu škôlku prevádzkuje, úplne novú materskú školu. „Vytvoríme tak miesto pre 100 detí. Napokon, aj preto sme pred pár rokmi na Teplickej, kde už jednu škôlku máme, odkúpili od ministerstva vnútra kus pozemku, aby sa tu vošla bez problémov aj druhá škôlka,“ dodáva starosta Nového Mesta.

Mestská časť chce mať

hrubú stavbu novej budovy hotovú ešte na pred tohtoročnou zimou, novú škôlka by mala byť hotová na jeseň budúceho roka. Novomestská samospráva tak pokračuje v rozširovaní siete svojich predškolských zariadení – v jednej zo svojich hlavných priorit. „Za posledných pár rokov sme vytvorili dve nové škôlky a jedno takzvané elokované pracovisko, teda vlastne

ďalšiu škôlku. Dve škôlky sme nadstavili a dve sme rozšírili o školnícke byty,“ pripomína Rudolf Kusý.

Projekt novej materskej školy na Teplickej nie je nový. Mestská časť ho chcela realizovať už v minulosti. Teraz však začína byť realitou, o čom svedčí čulý stavebný ruch. „Cesta

k tomuto dôležitému momentu nebola jednoduchá – opakujúce sa verejné obstarávania, dlhé čakanie na ich kontrolu zo strany ministerstva, inflácia a požiadavky dodávateľov na vyššie a vyššie ceny... A v neposlednom rade aj zásah niektorých poslancov, ktorí považovali projekt za príliš drahý, a preto

si vyžiadali nové obstarávanie. Dnes už vedia, že to bola chyba – a práve naopak, ak by sa začalo stavať už vtedy, nová škôlka by vyšla výrazne lacnejšie,“ konštatuje starosta.

Vo štvrtok 7. júla mestská časť Bratislava-Nové Mesto symbolicky odštartovala výstavbu novej materskej školy poklepaním základného kameňa novostavby a posvätením areálu.

Nové Mesto má pritom rozbehnuté ďalšie projekty rekonštrukcie škôlky na Jeseňovej s nadstavbou, rozšírenia škôlky na Legerského, nadstavby materskej školy na Šuňavcovej a ďalšej novej škôlky – v Mierovej kolónii na Vihorlatskej.

Kramárčania sa skladajú na pozemok, chcú novú škôlku

Už vyše 140 darcov prispelo na unikátnu vec, ktorá sa deje na Kramároch. Tamojšia komunita obyvateľov sa pred pár mesiacmi vzoprela myšlienke nečinne sa prizerať ďalšej zástavbe vo svojom okolí, ktorá by lokalite nič zásadné neprinesla. A po dohode s vedením mestskej časti Nové Mesto vyhlásili zbierku – a formou tzv. fundraisingu sa spolupodieľajú na tom, čo sa okolo nich deje. Vybierali už takto vyše 100 tisíc eur. Ak sa podarí pozemok odkúpiť, na Vlárskiej ulici by mohla vyrásť nová škôlka pre 80 detí.

Za občianskou aktivitou stojí Kramárčan Michal Pavlík so svojimi susedmi. Spolu založili petičný výbor a rozhodli sa pokúsiť sa zabrániť stavbe dvoch bytoviek na nevhodnom pozemku. A vedel, že jedinou cestou je práve angažovanosť okolia. Skúsenosť s oslovením okolia mal z inej akcie z rovnakej lokality, kde dokázal spojiť 200 ľudí a spoločne sa postaviť proti vysielacu jedného z mobilných operátorov, ktorý im zo dňa na vyrástol nad hlavami.

Aktivistom teraz ide o odkúpenie pozemku s rozlohou 1533 metrov štvorcových na Vlárskiej. Spolu sa snažia vyzbierať desiatky tisíc eur a pomôcť tak mestskej časti k odkúpeniu pozemku. Aj preto mestská časť, ktorej vedenie angažovanosť Kramárčanov podporuje, zriadila transparentný účet SK9709000000005185298933, na ktorý hneď aktivisti i starosta Rudolf Kusý prispeli každý po tisíc eur. „Cieľom je zapojiť čo najviac ľudí. Aby sa o našom zámere hovorilo, vytváral sa tlak. Preto je dôležité, aby sa zapojilo veľa ľudí hoci aj menšou sumou, rozhodne aj to pomôže. Chceme vyzbierať minimálne 260 000 eur, aby sme dostali kúpnu cenu za pozemok pod hodnotu jeho znaleckého posudku. Potom nám nikto nebude môcť povedať, že cena je vysoká alebo nehospodárna. Cena je na oko vysoká, ale developer je

tesne pred vydaním územného rozhodnutia. Jeho projekt má všetky stanoviská dotknutých orgánov kladné, dvakrát potvrdené súhlasné stanovisko Magistrátu hlavného mesta. Cena je teda opciová v čase,“ hovorí Pavlík. Aktivistom sa už podarilo vyzbierať 108 tisíc eur. Vedenie mestskej časti zaradilo odkúpenie pozemku do programu júňového miestneho zastupiteľstva. „Škôlku na Kramároch potrebujeme a možnosť kúpy pozemku prichádza v pravý čas,“ hodnotil zámer starosta Rudolf Kusý. Miestni poslanci však nakoniec zaradenie tohto bodu na rokovanie neodsúhlasili. „Kramárčanov tento postoj poslancov sklamal,“ neskrýva Pavlík.

Mestská časť aj aktivisti sa však myšlienky novej škôlky pre 80 detí na Vlárskiej napriek tomu nevzdávajú. „Je to riešenie, ktoré môže byť víťazstvom pre všetkých,“ tvrdí starosta Kusý.

Podľa niektorých poslancov je to drahé riešenie. Hovoria skôr o iných alternatívach ako nadstavba MŠ Na Revíne, či nová stavba na mieste hokejbalového ihriska. Proti týmto argumentom je fakt, že ani pri jednom projekte by mestská časť nevytvorila toľko nových miest ako postavením novej škôlky.

(bak)

Nové Mesto spúšťa pomoc rodičom: 100 eur na súkromnú škôlku

Sto eur mesačne na súkromnú škôlku. Aj takto pomáha novomestská samospráva svojim rodičom, ktorí z kapacitných dôvodov nedostali pre svoje dieťa miesto v obecnej materskej škole.

„Som veľmi rád, že popri projektoch rozširovania kapacít našich škôl a škôlok, ktoré máme rozpracované, vieme ponúknuť rodičom Novomešťanom aj pomoc, ktorá je okamžitá,“ povedal starosta mestskej časti Bratislava-Nové Mesto Rudolf Kusý.

Nové Mesto tak pomôžeme znížiť rodinám s priemerným príjmom (neprevyšujúcim 822 eur po zdanení na osobu) nkklady, aby si mohli dovoliť umiestniť svoje dieťa, ktoré dovърšilo do konca augusta vek 3 roky, do súkromnej škôlky. Vybojovať takúto pomoc pre Novomešťanov

nebolo podľa Kusého vôbec jednoduché. „Návrh na 100 eur sme predložili ešte koncom minulého roka, časť poslancov však vtedy pripravila nemilé prekvapenie. Výšku príspevku pri schvaľovaní znížila na 80 eur... Už predtým sme riešili návrh poslancov, aby rodičia nedostali príspevok za celých 12 mesiacov, len, aby sme sa dohodli a boli ochotní pomôcť rodičom. Ale 80 eur...?! Otvorene, pri dnešných cenách a ďalšom očakávanom zdražovaní je aj pomoc vo výške 100 eur málo. Odráža však

možnosti samosprávy, ktoré máme. Preto som už vtedy sľúbil, že urobím všetko pre to, aby sme príspevok na súkromnú škôlku vrátili na pôvodných 100 eur. A podarilo sa!“

Finančný príspevok na súkromnú škôlku začne mestská časť vyplácať rodičom, ktorí to potrebujú najviac, od septembra. Rodičia z Nového Mesta musia o neho požiadať, formulár žiadosti mestská časť zverejnila aj s príslušnými inštrukciami na stránke www.banm.sk.

Nové Mesto pokračuje v modernizácii okolia nového ihriska

Od konca mája môžu Novomešťania využívať krásny športový areál na Pionierskej ulici, na ktorom si môžu zabehať, zakorčuľovať, zahrať stolný tenis, futbal, basketbal na nových ihriskách, či zacvičiť workout. Mestská časť Nové Mesto po veľkej rekonštrukcii ihriska pokračuje aj v úprave jeho okolia.

„Rovnako dôležité ako si

kvalitne zašportovať, je aj dostať na ihrisko a z neho po bezpečnom chodníku. A nielen na ihrisko, ale aj do miestnej školy a škôlok. Aj preto sme sa pustili do ďalšej dôležitej rekonštrukcie – chodníkov pri športovom areáli a prídlažby,“ hovorí starosta Nového Mesta Rudolf Kusý. Mestská časť modernizuje chodníky po oboch stra-

nách športoviska až po školu na Sibírskej – z jednej strany na Šuňavcovej, z druhej strany na Legerského. Rekonštrukciou prejdú aj priechody pre chodcov. V tejto lokalite bratislavského Nového Mesta mestská časť realizuje aj dôležité investície, ktoré prinesú miestnej Základnej škole Sibírska významné energetické úspory.

Bratislavské Nové Mesto pracuje na reštarte Novej Tržnice

(Dokončenie zo str. 1)

Tento významný objekt architektonického dedičstva 20. storočia, z dielne architekta Ivana Matušíka, dnes dopláca na to, že v minulých desaťročiach sa do jej rekonštrukcie a údržby nedostatočne investovalo. Teraz o to viac táto vzácna budova potrebuje efektívne, udržateľné, koncepčné a zodpovedné plánovanie so zapojením rôznych záujmových skupín.

Dôležité sú dáta a stratégia

S cieľom zachovať Novú tržnicu a zvýšiť atraktivitu a kvalitu tohto verejného priestoru, zvolala mestská časť facilitované stretnutie. Jeho účastníkmi boli zástupcovia hlavného mesta, mestskej časti a odborníci z oblasti kultúry, architektúry a urbanizmu. Nechýbala hlavná architektka mesta Bratislava Ingrid Konrad, architekti Michal Bogár, Ľubomír Závodný, Peter Moravčík, kurátorka festivalu Biela noc Zuzana Pacáková, starosta mestskej časti Bratislava - Nové Mesto Rudolf Kusý či predsed Komisie pre Novú tržnicu Libor Gašpírik

a zástupcovia Eko-podniku verejnoprospešných služieb, ktorý budovu Novej tržnice spravuje. Výmena skúseností a názorov ľudí s rôznou expertízou a rozličným nazeraním na objekt Novej tržnice bol pre plánovanie obnovy veľkým prínosom. Na stretnutí boli pomenované kľúčové úskalia a výzvy, ktorým Nová tržnica dnes čelí, ako napríklad nízka návštevnosť, absencia mladšej generácie medzi zákazníkmi, slabá ponuka služieb a tovarov, vizuálne rozbitý interiér, energetická náročnosť budovy a jej nedobrá stavba no-technický stav spojený so slabým financovaním. V diskusii sa objavili aj konkrétne návrhy a konštruktívne ponuky účastníkov na prepojenie s ďalšími ak-

térmi, či komunitami, ktoré by dokázali Novej tržnici pomôcť. Medzi navrhovanými postupmi rezonovala najmä potreba realizovať audity na viacerých úrovniach, ekonomickej, stavebno-technickej, či energetickej a tiež prieskum potrieb užívateľov tohto verejného priestoru. *„Potrebujeme nastaviť predaj a služby vzhľadom na viaceré cieľové skupiny, aby sme v procese revitalizácie tržnice nezabudli ani na pôvodných zákazníkov, ktorí Novú tržnicu navštevujú dlhé roky.“* vysvetlil Rudolf Kusý, starosta mestskej časti Bratislava Nové Mesto. Podľa mnohých ako dôležité sa ukázalo, aby Nová tržnica mala kvalitnú stratégiu rozvoja pripravenú na základe participatívneho procesu, ktorá

by pomenovala jednotlivé fázy jej záchranu a obnovy aj s vyčíslenými nákladmi v reálnom čase. A to vrátane ekonomického, energetického a stavebno-technického a urbanistického konceptu, konceptu predaja služieb a tovarov vrátane marketingu. Zjednodušene povedané, každému by tak bolo jasné, kto, kedy, čo a za koľko má na tržnici realizovať.

Zachovať a ochrániť

Medzi účastníkmi rezonovala potreba zachovať budovu a ochrániť tak jej architektonické hodnoty. Nová tržnica je jedna z posledných budov neskorého modernizmu, ktoré stále slúžia verejnosti vo svojej pôvodnej úlohe. Na tomto samospráva neplánuje nič meniť. *„V tomto momente nevidím prerušenie prevádzky Novej tržnice pre rekonštrukcie ako dobrý nápad. Potvrdilo nám to dočasné zavretie Novej tržnice počas pandémie. Pokračovať v menších, ale aj relatívne väčších opravách, budeme za pochodu“*, ozrejmil starosta Rudolf Kusý.

(bak, foto TASR)

Vedci SAV vyvinuli efektívnu veľkokapacitnú čističku vzduchu

Materiáloví vedci a virológovia zo Slovenskej akadémie vied sa spojili v boji proti patogénom a skonštruovali prototyp veľkokapacitnej čističky vzduchu, ktorá ničí vírusy a baktérie pomocou horúceho vzduchu.

Technické riešenie je vhodné pre ľudí aj zvieratá. Prístroj negeneruje škodlivé žiarenie, nevytvára ozón, ani v sebe neuchováva filtračné materiály, v ktorých by sa mohli zachytávať patogény nebezpečné pre servisnú obsluhu. Využitie nájde v uzavretých priestoroch, v ktorých je vysoká koncentrácia ľudí, napríklad v koncertných sálach, športových halách, nemocničných zariadeniach alebo školách.

Do vývoja novej čističky vzduchu sa zapojil Ústav materiálov a mechaniky strojov SAV, v. v. i. a Biomedicínske centrum SAV, v. v. i. Veľkokapacitná čis-

tička pracuje na princípe rýchleho ohrevu vzduchu na vysokú teplotu až do 200°C.

„Pri čistení vzduchu sme limitovaní. Môžeme použiť UV žiarenie alebo istú chemickú cestu, ale tieto metódy sú pri väčších priestoroch málo účinné. Jednou z najefektívnejších ciest inaktívácie vírusu je práve tepelné zohrievanie. Bežne sa v laboratóriách používa teplota 50-60 stupňov po dobu 15 až 30 minút, pri 70-tich stupňoch dochádza k inaktívácii vírusu už v priebehu niekoľkých minút. Zvyšujúcou sa teplotou teda vieme skracovať čas, za ktorý sa vírusy inaktivujú. Pri teplotách nad 100 stupňov sa môžeme už baviť o sekundách,“ vysvetľuje Juraj Kopáček, riaditeľ Virologického ústavu BMC SAV, v. v. i., v ktorom simulovali teploty spôsobujúce inaktíváciu modelového vírusu. Výhodou technického riešenia prototypu čističky z

dielne SAV je vysoká prietoková kapacita zariadenia s minimálnymi energetickými nárokmi. Merania potvrdili, že pri objeme 2m³, teplote 150°C a minimálnom čase zotrvania vzduchu na tejto teplote 5 sekúnd dokáže čistička efektívne vyčistiť do 200 m³ vzduchu za hodinu.

„Efektívnu výmenu tepla medzi vchádzajúcim kontaminovaným a vychádzajúcim vyčisteným vzduchom zabezpečuje naša inovatívna patentovaná konštrukcia viacnásobných tvarových výmenníkov. To vytvára dobré ekonomické predpoklady na jej nepretržitú prevádzku,“ vysvetľuje František Simančík z Ústavu materiálov a mechaniky strojov SAV, v. v. i. Zariadenie nepotrebuje obsluhu, po zapnutí sa postupne teplotne stabilizuje a môže pracovať autonómne a nepretržite aj vzhľadom na nízku hlučnosť (pod 40 dB). Prevádzka zariadenia navyše výrazne

znižuje nároky na pravidelnú údržbu. V zariadení nie sú žiadne filtre ani komponenty s obmedzenou životnosťou, ako je to v prípade čističiek využívajúcich UV žiarenie alebo ozón.

Čistička zároveň nespôsobuje prehrievanie okolitého vzduchu ani ho nevysušuje. Spôsob čistenia vzduchu od patogénov pomocou ohrevu nepredstavuje žiadne riziko pre človeka. Môže byť preto nasadený v plnej prevádzke najmä tam, kde sa pohybuje viac ľudí a veľké množstvo vzduchu je potrebné čistiť v krátkych intervaloch.

Vývoj čističky bol financovaný z projektu APVV COVID PP-20-0098. Na jej konštrukcii sa podieľala aj spoločnosť Aplik, s. r. o. Viac informácií o prototypu čističky, jej vlastnostiach a spôsobe fungovania poskytne priložené video a audionahrávky.

(SAV)

Potrebuje Staré Mesto zberný dvor?

Viacere mestské časti ponúkajú svojim obyvateľom možnosť zbaviť sa rôzneho druhu odpadu vo svojich zberných dvoroch. Niekde je možné zanechať takmer všetko, inde iba biologicky rozložiteľný odpad. Každopádne pre všetkých je tu hlavný zberný dvor spoločnosti OLO, a.s. na Starej Ivanskej ceste 2, ktorý slúži obyvateľom celého mesta.

Nie každému však odľahlá časť Ružinova vyhovuje, jednak preto, že sa tam nemá s nákladom ako dostať, prípadne pre veľkú vzdialenosť. Aj preto viacere mestské časti prevádzkujú vlastný zberný dvor a poskytujú túto službu obyvateľom v rámci komunálnych služieb.

Jednou z mestských častí, ktorá ale nemá vlastné stredisko na zber odpadu, je centrálna časť Bratislava-Staré Mesto. Či je to potrebné alebo žiaduce, resp., či sa s takým niečím do budúcnosti uvažuje, sme sa porozprávali so staromestskou poslankyňou Martinou Uličnou.

Základná otázka, chýba tento druh služby, resp. benefitu pre občana, v Starom Meste?

Vnímam to ako pomerne citlivú tému, na ktorú asi budú panovať medzi Staromešťanmi rozdielne názory. Na jednej strane je tu snaha priblížiť tento druh služby občanovi a uľahčiť mu nakladanie s odpadom, čím sekundárne môžeme čiastočne eliminovať aj vznik čiernych skládok, na strane druhej je tu pohľad na túto problematiku cez enviro optiku a síce, prečo by sme si mali špiňiť mestskú časť takýmto niečím, veď nech si každý ide na okraj Bratislavy, kde to je už vybudované. Ja osobne som za prvú možnosť, samozrejme s jasne zaregulovanými pravidlami, kto a čo by sa tam dalo odovzdať, aby nám tu nevzniklo nekontrolovateľné skladisko.

Čiže podobne ako v iných mestských častiach, istý objem na osobu počas roka?

Áno, to je najférovejšie. Každý, kto si platí miestne dane, mal by za to dostať maximum a mal by byť zvýhodnený voči nerezidentom. Nie tak, ako sme svedkami pri parkovacej politike. Mestská časť Staré Mesto už roky zabezpečuje pre svojich obyvateľov na jar a jeseň zber a odvoz biologicky rozložiteľného odpadu konárov a krov nad rámec svojich kompetencií, táto služba je veľmi vítaná. Tak isto ako zber elektroodpadu, zber komunálneho odpadu z domácnosti s obsahom škodlivých látok. Takýto typ služby musí byť dostupný a pravidelný.

Každá prevádzka takého zberného dvora však mestské časti, ktoré ju prevádzkujú, stojí desiatky tisíc eur ročne. A to nehovoríme o zriadení takého miesta.

Čo sa týka zariadenia takéhoto zberného dvora, to si viem predstaviť len v spolupráci s Magistrátom mesta, najmä s jeho podnikom OLO a. s., určite by to nemalo byť v tesnej blízkosti obytných zón. Odpad tu vždy bol a vždy bude. A čo sa týka financovania, čistejšie, príjemnejšie mesto a spokojnosť obyvateľov vynahradia vynaložené finančné prostriedky. Staromešťania platiaci dane by mali mať možnosť zbaviť sa nepotrebného odpadu relatívne dostupne. Ide o prevenciu, ktorá je vždy lacnejšia ako následná likvidácia čiernych skládok alebo dočisťovanie kontajnerových stojísk. Ak by sa nepodarilo zriadenie dostupného zberného dvora v spolupráci s magistrátom, budem presadzovať zvýšenú periodicitu pristavovania veľkorozmerných kontajnerov pre obyvateľov.

Martina Uličná
vicestarostka Starého Mesta

Podchod Trnavské Mýto, pýcha či skôr nemilá vizitka mesta?

(Dokončenie zo str. 1)

Denne tu zažívame x takýchto a obdobných incidentov, na ktoré sme sa aj snažili upozorňovať kompetentných, no vždy sa iba dozvieme, že na poriadok a bezpečnosť sa tu dohliada, že ku závažným incidentom nedochádza, a tam to končí," doplnila sklamanie obyvateľka z Trnavského mýta.

Nízky pocit bezpečnosti pri prechode podchodom nám potvrdil aj ďalší Bratislavčan, ktorý ho využíva najmä pri návrate domov, vo večerných hodinách. „Zakaždým ním len rýchlo prejdem, aby ma tam nejaký narkoman neokradol, alebo nenapadol. No smutný pohľad je na okolie podchodu aj cez deň, kedy vonku v tráve bežne vídať pohodené použité striekačky, alebo močiaceho človeka o stenu vchodu, prípadne zvratky v podchode či spiaceho človeka na zemi. Nie je to príjemný pohľad a najmä si myslím, že keď už sme sa dočkali drahej rekonštrukcie, tak by si ten priestor zaslúžil vyššiu úroveň," dodal svoj názor na vec Jakub. A tak sme sa s problémami podchodu obrátili priamo na kompetentných, ktorí ich nevyvrátili a snaha situá-

ciu riešiť je vraj na dennej báze.

Pomáhajú nielen hliadkujúci policajti

„Na dodržiavanie verejného poriadku na území mesta dohliada predovšetkým mestská polícia, ktorá lokalite Trnavského mýta venuje dlhodobu zvýšenú pozornosť – situáciu kontrolujú nielen hliadkujúci policajti, ale aj zamestnanci kamerového strediska, ktorí policajtov v teréne priebežne informujú," priblížila hovorkyňa magistrátu, Dagmar Schmucková, ktorá podotkla, že monitorovať situácie v teréne, v súvislosti s ľuďmi bez domova, pomáhajú aj pracovníci mestského terénneho tímu (MTT), ktorí pôsobia v uliciach Bratislavy ako významná súčasť sekcie sociálnych vecí hlavného mesta. Čím zároveň naznačila, na koho sa môžu, v prípade potreby, obrátiť obyvatelia lokality Trnavského mýta, ak budú mať pocit zvýšeného výskytu ľudí bez domova. „Pracovníci mestského terénneho tímu pri každom obdržanom podnete týkajúcom sa ľudí bez domova vykonávajú terénnu sociálnu prácu priamo na mieste. Mestský terénny tím poskytuje aj základné sociálne poradenstvo s cie-

lom informovať a nasmerovať ľudí bez domova na využívanie dostupných sociálnych služieb podľa ich aktuálne identifikovaných potrieb. Rovnako prebieha aktívna komunikácia s dôrazom na edukáciu a udržiavanie poriadku vo svojom okolí," upresnila Schmucková.

Kontrola bezpečnosti

Čo sa týka čistoty v danej lokalite, podľa našich informácií mesto zabezpečuje čistenie pozemku medzi zastávkami mestskej hromadnej dopravy, v obnovenom priestore s výsadbou platanov a s novými lavičkami, dvakrát denne. No a o samotnú bezpečnosť sa stará už spomínaná mestská polícia. „Lokalite Trnavského mýta venuje

mestská polícia dlhodobu zvýšenú pozornosť. Počas denných aj nočných hodín tu vykonávajú pravidelné kontroly hliadky z Okresného veliteľstva Bratislava Nové Mesto a policajtky a policajti z Útvaru zásahovej jednotky a kynológie. Priestor je zároveň neustále monitorovaný operátormi z kamerového strediska. V prípade, ak zachytia nevhodné správanie, tak na miesto ihneď vysielajú hliadku, ktorá situáciu bezodkladne rieši. Samozrejme, spoliehame sa aj na verejnosť, ktorá môže každé protiprávne konanie nahlásiť prostredníctvom linky 159. Preverujeme každý oznam," vysvetlila nám hovorkyňa Mestskej polície Bratislava, Barbora Krajčovičová, ktorá doda-

la, že mestské policajtky a policajti fyzicky kontrolujú aj samotný podchod. Dianie v podchode sa zároveň nepretržite monitoruje aj prostredníctvom 18 bezpečnostných kamier. Okrem toho z nich má nielen Operačné a kamerové stredisko v Dúbravke, aj Okresné veliteľstvo Bratislava Nové Mesto, pracovisko Útvaru zásahovej jednotky a kynológie na Obchodnej ulici, aj súkromná bezpečnostná služba, ktorá pomáha pri zabezpečovaní verejného poriadku. Tá je v priestoroch podchodu prítomná 24/7 a aktívne spolupracuje s mestskou políciou.

Podnety treba nahlásovať

Zdá sa teda, že z bezpečnostného hľadiska by sa

obyvatelia, respektíve užívatelia podchodu na trnavskom mýte nemali čoho obávať a ak áno, tak každý incident treba bezodkladne nahlásovať. Polícia si je tamojších problémov vedomá a pre Bratislavského kuriéra prisľúbila súčinnosť v ich riešení: „V lokalite Trnavského mýta sa najčastejšie zaoberáme nerešpektovaním zákazu konzumácie alkoholu na verejnosti alebo znečisťovaním verejného priestranstva. Verejnosť nás najčastejšie upozorňuje na zoskupovanie sa ľudí bez domova, predovšetkým v priestore pod platanmi a v ich blízkom okolí, avšak nie je možné ani správne zakazovať ľuďom prítomnosť vo verejnom priestore iba na základe výzoru. Nevhodné správanie však ihneď riešime. V intenzívnejších kontrolách lokality Trnavského mýta, vrátane podchodu, budeme pokračovať. Zároveň by sme chceli poprosiť verejnosť, aby sa v prípade podozrenia z páchania protiprávnej činnosti neváhala obrátiť na mestskú políciu prostredníctvom bezplatnej a nepretržite fungujúcej linky 159," uzavrela hovorkyňa mestskej polície.

(vt, foto TASR)

MIRRI: Je isté, že Bratislava nestihne električku v Petržalke dokončiť načas

Je už isté, že hlavné mesto nestihne dokončiť a sprevádzkovať predĺženie električkovej trate v Petržalke až po Janíkov dvor do povinného termínu. Ak projekt nestihne včas dokončiť, bude to jednoznačne zlyhanie bratislavského magistrátu. Pre TASR to uviedol odbor komunikácie Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie (MIRRI) SR. Reaguje tak na aktuálnu situáciu, keď sú stavebné práce na novej električkovej trati naďalej utlmené.

Ministerstvo pripomína, že ide o veľký infraštruktúrny projekt, pri ktorom hlavné mesto desať rokov vie, že na stavbu je vyhradených 100 miliónov eur z eurofondov a celý projekt

treba dokončiť do konca roka 2023. "Na problém s výstavbou a vážne riziko upozorňovala vicepremiérka Veronika Remišová (Za ľudí) opakovane už viac ako rok. Osobne na to upozornila aj primátor Bratislavy Matúš Valľa," skonštatovalo MIRRI.

Každý výpadok a nedokončenie projektu spôsobuje podľa ministerstva obrovské problémy, zvlášť keď ide o jeden z najväčších projektov na Slovensku, ktorý realizuje samospráva. Ak sa nestihne dokončiť, spôsobiť to môže aj problémy s čerpaním eurofondov. Ministerstvo dopravy a výstavby SR síce pripravuje zoznam náhradných projektov, ktoré by z predmetného operačného programu mohli

byť financované do konca budúceho roka, problém to však podľa MIRRI nevyrieši.

"A výsledok bude taký, že Bratislavčania električku, ktorú potrebujú, nebudú mať, prípadne mesto bude na ňu žiadať peniaze z nového programového obdobia na úkor nejakého iného projektu," podotklo MIRRI. Za mimoriadne ná-

ročné označuje aj hľadanie náhradného riešenia za zle pripravený projekt a prepadnutie peňazí zo strany samospráv necelé dva roky pred koncom programového obdobia.

Ministerstvo zároveň zdôrazňuje, že v ďalšom programovom období už nebude pre Bratislavu taký veľký balík na takéto veľké investičné projekty. Dôvo-

dom totiž je, že sa počíta s realizáciou projektu do roku 2023. "Ak hlavné mesto nestihne projekt ukončiť včas, bude to jednoznačné zlyhanie vedenia magistrátu," odkazuje MIRRI.

Hlavné mesto sa ku kritike aktuálne nevyjadrilo. Už v minulosti sa však ohradilo voči obavám a tvrdeniam, že má alebo môže mať problém s čerpaním eurofondov. Deklarovalo, že je na prečerpanie plného objemu financií do konca roka 2023 maximálne pripravené. Financie z terajšieho operačného programu, ktoré sa nebudú stíhať využiť do konca roka 2023, je Bratislava pripravená použiť na iné dopravné projekty, ktoré je možné zrealizovať ešte do konca

roka 2023. Výrazné utlmenie prác na predĺžení električkovej trate v Petržalke trvá už niekoľko týždňov a súvisí s rozsiahlym zdravovaním energie i stavebných materiálov. Ide o problém, ktorý ovplyvňuje aj iné stavby na Slovensku.

Výstavbu trate za 74,58 milióna eur bez DPH v úseku Bosákova - Janíkov dvor spustili minulý rok koncom novembra. Stavbu realizuje vysúťažená skupina dodávateľov zo Združenia NS MHD Petržalka. Hlavným členom je tu Aldesa Construcciones Polska a ostatnými členmi sú Aldesa Construcciones S. A., CEDIS a HANT BA.

(TASR, foto BK)

S opitými vodičmi sa v Bratislavskom kraji roztrhlo vrece

Nie je dňa, čo by si niekto pod vplyvom alkoholu ne-sadol za volant. V priebehu ôsmich minút polícia pristihla na jednej z frekventovaných bratislavských ulíc dvoch opitých šoférov. Takmer denne k nám do redakcie prúdia podobné správy z bratislavských ciest o nezodpovedných vodičoch, ktorí sadajú za volant aj s alkoholom v krvi. Muži, ženy, mladšie vekové skupiny i starší šoféri, zdá sa akoby sa s podobnými prípadmi vrece roztrhlo. Zisťovali sme, kto sa najčastejšie dopúšťa zlyhania.

Navyše máme tu leto a s ním cyklistickú top sezónu, kedy športovcov láka dať si v teplom počasí jedno dve pivká. Aká je u nás tolerancia alkoholu v krvi pre cyklistov a čo nám hrozí v prípade, že ju prekročíme.

Počet zavinených dopravných nehôd pod vplyvom alkoholu má rastúci trend

Pozrime sa na štatisti-

ky, ktoré v značnej miere v minulom roku ešte definovala pandémia COVID 19. Podľa Krajského riaditeľstva policajného zboru v Bratislave bol alkohol v minulom roku na území Bratislavského kraja zis-

u vodičov, čo je v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2020 nárast o 4 prípady, informovala polícia. „Čo sa týka počtu zavinených dopravných nehôd pod vplyvom alkoholu v Bratislavskom kraji za

veku, dominovali muži

Štatistiky poskytnuté políciou za uplynulý rok hovoria jasne. Najviac pochybili vodiči v strednom veku. Policajti evidujú v prípade zavinených dopravných nehôd v minulom roku najviac vodičov vo veku 40 – 49 rokov, výrazne viac bolo mužov. „Na základe našich štatistických informácií môžeme uviesť, že v prípade zavinených dopravných nehôd pod vplyvom alkoholu v roku 2021 bolo zaznamenaných celkovo 137 mužov a 35 žien,“ spresnil hovorca.

Viete, kde je hranica medzi priestupkom a trestným činom?

Na Slovensku, na rozdiel od niektorých iných štátov, platí nulová tolerancia.

Pripomeňme si, čo to v praxi znamená. Ak vám policajt namieria hodnotu alkoholu v krvi pod 1 promile, pokladá sa to za priestupok, za ktorý vám môže byť uložená pokuta od 200 až do 1 000 €, a zároveň aj trest zákazu

činnosti viesť motorové vozidlo po dobu 5 rokov. Hodnota nad 1 promile je už trestným činom, pri ktorom okrem pokuty a odňatia vodičského preukazu hrozí aj trest odňatia slobody až na 12 mesiacov.

V minulom roku jazdili pod vplyvom alkoholu viac aj cyklisti

O negatívnom trende môžeme hovoriť aj podľa štatistiky cyklistov, u ktorých bol zistený alkohol v krvi. Nad povolenou hodnotou alkoholu v krvi sa na Slovensku pohybovalo 3341 ľudí. Policajti u „športovcov“ zaznamenali aj nárast nehôd pod vplyvom alkoholu.

„Krajský dopravný inšpektorát KR PZ v Bratislave zaznamenal v roku 2021 rastúci trend počtu dopravných nehôd s účastníkom cyklistu a kolobežky s pomocným motorčekom oproti rokom 2019 a 2020. Ten priamo súvisí aj s celkovým nárastom počtom osôb využívajúcich elektrické kolobežky ako spôsob prepravy,“ doplnil

informácie o situácii v Bratislavskom kraji hovorca.

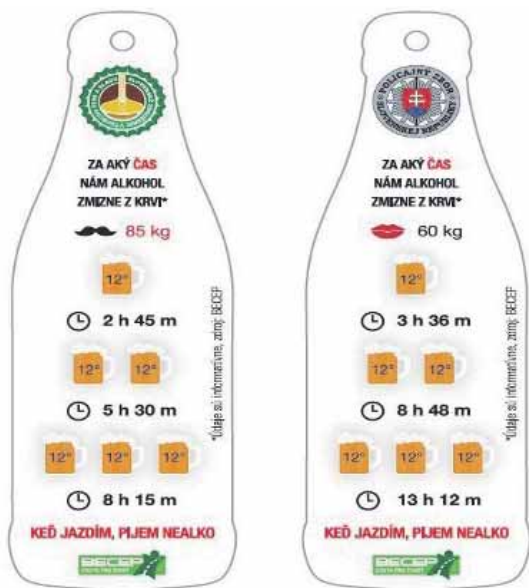
Cyklistom hrozí pokuta až do výšky 800 eur

Jazdiť na bicykli pod vplyvom alkoholu je samozrejme tiež zakázané. Ale vedeli ste, že výnimkou je jazda v obci alebo po cestičke pre cyklistov? Ide o prípad, kedy množstvo alkoholu v organizme nepresiahne hodnotu 0,24 mg/l (0,5 promile) vydychnutého vzduchu. Ak cyklista požil viac alkoholu, ako je stanovená hodnota, hrozí mu pokuta až do výšky 800 eur, v blokovom alebo rozkaznom konaní do 650 eur.

Mimo týchto území je tolerancia nulová.

Najviac dopravných nehôd sa v minulom roku odohralo v piatok v čase medzi 12-16 hodinou. Pri 11 886 dopravných nehodách vyhaslo 226 životov. Počet dopravných nehôd v Bratislavskom kraji oproti predošlému roku narástol o 60 nehôd na 1573.

(jp, zdroj: MINV.sk)

tený u 294 vodičov, čo je v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2020 pokles o 68 prípadov.

Na druhej strane 172 dopravných nehôd v Bratislavskom kraji bolo zavinených vplyvom alkoholu

rok 2021 v porovnaní s rokom 2020 je zaznamenaný rastúci trend,“ uviedol hovorca Krajského riaditeľstva Michal Szeiff.

Najviac nehôd spôsobili vodiči v strednom

Pamätník Chatama Sofera oslavuje 20 rokov

Dve desiatky rokov v tomto období uplynuli od slávnostného otvorenia jedného z najvýznamnejších pamätníkov Bratislavy vôbec. Pri tejto príležitosti sa bude od 10. júna, do 9. októbra 2022 konať výstava fotografií s názvom 20 rokov pamätníka Chatama Sofera.

Ako už názov naznačuje, výstava je venovaná 20. výročiu otvorenia významného židovského areálu v Bratislave. Ten bol vybudovaný v rokoch 2000 – 2002 a zahŕňa fragment Starého židovského cintorína zo 17. storočia, ktorý bol zničený v rokoch 1943 a 1944. Zachovala sa z neho iba malá skupina hrobov významných rabínov. Patrí k nim aj hrob Chatama Sofera /1762 – 1839/, ktorý bol významnou rabínskou autoritou v prvej tretine 19. storočia. Jeho hrob je dôležitým miestom pre ortodoxných pútnikov z celého sveta a patrí k najvýznamnejším židovským pamiatkam v Európe. Zaujímavosťou je, že miesto navštevujú ľudia rôzneho pôvodu - ortodoxní pútnici, sekulárni

židia, bratislavskí kresťania či svetoobčania.

Čo návštevníkov čaká

Židovské komunitné múzeum v bratislavskej synagóge otvára výstavu fotografií, ktorá dokumentuje príbeh tohto unikátneho miesta. Fotografická výstava Židovského komunitného múzea je rozdelená do dvoch častí. Prvá z nich predstaví fotografie Andreja Bána, na ktorých zachytáva atmosféru návštev pútnikov v Pamätníku Chatama Sofera. Bán je rodený Bratislavčan a podľa jeho vlastných slov, ho vždy lákala časť mesta pri Tuneli, pretože vedel, že ukrýva zvláštne miesto, zvyšok zničeného židov-

ského cintorína. V roku 2002 pripravil o Pamätníku reportáž, ktorú zaradil aj do svojho fotografického projektu Iné Slovensko, dokončeného v roku 2006. Druhá časť výstavy predstaví príbeh Pamätníka Chatama Sofera a pôvodného cintorína počas rôznych období: od jeho počiatkov, zničenia počas vojny, povojnovej doby, až po výstavbu nového moderného areálu a jeho existenciu po súčasnosť. Vzácné fotografie z archívu architekta Martina Kvasnicu zobrazujú momenty z výstavby tohto unikátneho architektonického diela. Osobitné miesto je venované pamiatke Abrahama Romiho Cohna, rodáka z

Bratislavy, ktorý bol hna-cím motorom výstavby Pamätníka.

Redakcia Bratislavského kuriéra sa pri tejto príležitosti spojila s **Marošom Borským, riaditeľom Židovského komunitného múzea**, aby nám o pamätníku prezradil viac.

Kedy vznikla myšlienka vybudovať Pamätník Chatama Sofera?

Ústrednou časťou Pamätníka je zvyšok starého cintorína, ktorý bol zniče-

ný v rokoch 1943 – 1944. V povojnovom období sa dostal pod úroveň terénu

a v osemdesiatych rokoch 20. storočia nad ním postavili električkovú trať a zastávku MHD. Myšlienka zmeniť túto nedôstojnú situáciu vznikla na jeseň v roku 1997.

Komu zaň dnes vďačíme?

Za realizáciu Pamätníka vďačíme spoločnému úsiliu Medzinárodného výboru pre záchranu hrobov mudrcov z Bratislavy, Židovskej náboženskej obci Bratislava a Mestu Bratislava. Ak by sme mali byť konkrétnejší, motorom obnovy boli predseda Medzinárodného výboru - bratislavský rodák Abraham Romi Cohn a predseda Židovskej náboženskej obce v Bratislave Peter Salner. Primátorom bol vtedy Jozef Moravčík, ktorý sa nemalou mierou zasadil o preloženie električkovej trate.

Aká bola cesta realizácie pamätníka?

Cesta bola dlhá a komplikovaná. Na jednej strane mesto zrealizovalo prvú etapu výstavby zrušením zástavky MHD nad podzemnou hrobkou a preložením električkovej trate. Architekt Martin Kvasnica

musel do projektu zapracovať mnohé požiadavky židovského zákona (halachy), ako ich formulovali zahraniční partneri. Výstavba bola prerušená na jeseň 2001, ako dôsledok finančnej krízy v USA po teroristickom útoku na WTC v New Yorku. V priebehu prvého polroku 2002 bola stavba dokončená. Slávnostné otvorenie Pamätníka sa konalo 8. júla 2002.

Prečo by mal, (minimálne) každý Bratislavčan poznať príbeh Chatama Sofera a aspoň raz za život navštíviť jeho pamätník?

Chatam Sofer patril k významným osobnostiam nášho mesta a cintorín, kde je pochovaný, spolu s jeho dramatickým osudom počas 20. storočia, odzrkadľuje predošlé dejinné obdobia ničenia nášho kultúrneho dedičstva. Výstavbou pamätníka získala Bratislava novú kultúrno-historickú dominantu, ktorá rozhodne stojí za návštevu. Miesto je magické, návštevník má pocit, ako keby zostúpil do iného sveta a času.

(vt, chatamsofer.sk)

Napísali ste nám

Postrehy z novej parkovacej politiky v Bratislave

"Súdruhovia z NDR" pri normovaní nových parkovacích státí zjavne vychádzali z rozmerov stále obľúbeného Trabantu T601. Ten by sa do vyznačených chlievikov určite pohodlne vošiel, ba čo viac, pravdepodobne by bolo možné aj otvoriť dvere a vystúpiť z auta. (Kde? Sasinkova ulica.)

Taktiež šikmé parkovanie proti smeru premávky, takzvané parkovanie proti srsti. Čaro tohto parkovania spočíva v tom, že každý jeden pokus o zaparkovanie automaticky znamená zastavenie premávky na príslušnej komunikácii.

Dĺžka zastavenia premávky závisí:

a) od zručnosti konkrétneho vodiča (na koľký pokus sa mu podarí nacúvať)
b) na počte áut, ktoré v danom čase zaparkovať hodlajú.

Kde? Už na viacerých miestach. Avšak zvlášť vydarený kúsok sa "súdruhom" podaril pred Avionom. Tam je snaha o zaparkovanie harmonickej skĺbená s blokovaním BUS pruhu. Nevídaná ukážka vzájomnej anihilácie! Na jednej strane vyznačenie BUSpruhu na zrýchlenie MHD a súčasne "parkovanie proti srsti" na jej spomalenie!

S pozdravom J. Dugovič,
Fun City Bratislava

Mesto chybu priznáva

Podnetom občana sa zaoberal aj magistrát, ktorý v odpovedi uviedol, že preverili stav a potvrdili, že na Sasinkovej ulici sú vyznačené parkovacie miesta, ktoré nespĺňajú minimálnu šírku parkovacieho miesta 2,50 m. Prípade k náprave a za pochybenie sa ospravedlňujú.

Čo sa týka šikmého parkovania, z ktorého vodič vychádza cúvaním, sú podľa magistrátu menej bezpečné, keďže často vo výhlade bráni vedľajšie vozidlo. „Zároveň, kufor odparkovaného vozidla smeruje do cesty, čiže pri vykladaní batožiny alebo nákupov z kufra auta, robíte tak do cesty, nie priamo na chodník. Pri týchto situáciách je vyššie riziko vzniku kolíznych situácií," upresnila prvá námestníčka primátora Tatiana Kratochvílová v odpovedi na podnet občana. Celkový dopad na plynulosť premávky je podľa nej v oboch prípadoch porovnateľný, nové parkovanie do šikmého miesta cúvaním je ale bezpečnejšie a vytvára menej kolíznych situácií.

Za zapratané chodby v bytovkách hrozí pokuta až do 16-tisíc eur!

Bytových domov sú v rámci hlavného mesta tisícky a stále pribúdajú nové. Život v spoločenstvách pritom nie je jednoduchý a vyžaduje si značnú mieru tolerance. Nielen o tom, ako v bytovke docieľiť harmóniu medzi susedmi, nám prezradila Nina Sovič zo Združenia pre lepšiu správu bytových domov.

Komu je určené Združenie pre lepšiu správu bytových domov?

Naše združenie združuje predovšetkým správcovské spoločnosti, bytové družstvá, bytové podniky a spoločenstvá vlastníkov bytov. Medzi našimi členmi je však možné nájsť aj zástupcov vlastníkov bytov a nebytových priestorov a rovnako aj fyzické osoby, t. j. vlastníkov, ktorí majú záujem byť lepšie informovaní o všetkých aktualitách, ktoré sa v oblasti bytovej agendy dejú.

Akými najčastejšími podnetmi sa v rámci Bratislavy zaoberáte?

Vzhľadom na našu cieľovú skupinu nám prichádzajú podnety predovšetkým od správcov a predsedov spoločenstiev. Zväčša ide o podnety na nedostatky legislatívy súvisiacej s bytovou agendou, na ktoré zákonodarcu nemyslel a našim cieľom je následne takéto podnety, ktoré sú problematické pre celú skupinu, komunikovať kompetentným orgánom. Žiadame o stanoviská a následne sa snažíme za pomoci kompetentných orgánov zmeny aplikovať do legislatívnych predpisov. Obracajú sa na nás aj samotní vlastníci, ktorí majú problém so svojimi správcami, ktorí častokrát platnú legislatívu obchádzajú alebo si ju vykladajú po svojom, a takéto problémy sa vlastníkom snažíme pomôcť čo najefektívnejšie vyriešiť.

Kto a akým spôsobom sa na vás môže obrátiť?

Na našej webstránke www.lepsiasprava.sk máme uvedené kontaktné údaje a je možné aj komentovať články na rôzne témy, ktoré sú na našej stránke uverejnené. Mnohé z článkov sú však zamknuté a bezplatné poradenstvo poskytujeme predovšet-

kým našim členom. Avšak, čím ďalej, tým viac sa na nás obracajú aj samotní vlastníci, ktorí nemajú taký ľahký prístup k aktuálnym informáciám a je aj v našom záujme, aby sa vlastníci v tejto oblasti vzdelávali. Za týmto účelom sme vytvorili nový web www.bytovydom.sk, ktorý je určený práve pre všetkých obyvateľov bytových domov, ktorým nie je ľahostajné, ako ich bytový dom funguje. Na webe môžu nájsť rôzne rady, tipy a triky, ale aj články ku konkrétnym problematikám, ktoré sa týkajú širokého spektra ľudí žijúcich v bytových domoch.

Ako si máme predstaviť celkovú agendu združenia?

Cieľom je po všetkých stránkach pomôcť našim členom zlepšiť výkon ich správy, ale aj samotné podmienky výkonu správy, čo súvisí práve s našimi zásluhami do legislatívnych procesov. Aktívne pracujeme v legislatívnom kolegiu na celkovom prepísaní zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Našu cieľovú skupinu sa snažíme vzdelávať formou rôznych odborných podujatí, medzi ktoré patria odborné semináre, workshopy a veľké kongresy, ktorých počas roka uskutočníme desiatky. Tie sú zamerané na aktuálne informácie z prostredia výkonu správy a súvisiace problematické otázky, na ktoré s účastníkmi podujatí interaktívne diskutujeme.

Ak by sme mali čitateľom poradiť, tak aké je základné kritérium pre spokojný, a teda pokojný život v bytovom dome?

Možno to počul už každý, ale základným kameňom spokojného života

v bytovom dome sú predovšetkým dobré susedské vzťahy, komunikácia a v prípade bytového domu, ktorý je spravovaný správcovskou spoločnosťou, by mal byť zvolený dobrý a najmä aktívny zástupca vlastníkov, ktorý efektívne sprostredkúva požiadavky vlastníkov správcovi a snaží sa vyriešiť prípadné problémy. To isté sa samozrejme týka aj predsedu spoločenstva, ktorý v takomto bytovom dome býva. Nie je to jednoduchá úloha, no dobrá komunikácia je základom v každom prípade.

A akým spôsobom má obyvateľ bytového domu riešiť problémy so susedom, ktorý cielene znižuje kvalitu jeho bývania, respektíve nerešpektuje susedské vzťahy a harmóniu spolunažívania?

V prvom rade je potrebné obrátiť sa na zástupcu vlastníkov, správcu alebo predsedu spoločenstva a vysvetliť, aký je problém. To je presne tá komunikácia, ktorá je dôležitá. Najmä ak s takýmto neprispôsobivým vlastníkom nie je rozumná reč. Existuje aj inštitút domového poriadku, ktorý je akýmsi súborom pravidiel, ktoré musí každý obyvateľ a dokonca aj každý, kto sa v bytovom dome zdržiava, dodržiavať. Ak je takýto domový poriadok schválený nadpolovičnou väčšinou všetkých vlastníkov v bytovom dome, v zmysle zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, a teda na schôdzi alebo formou písomného hlasovania, je záväzný pre všetkých a jeho nedodržiavanie je možné sankcionovať finančnými pokutami, ktorých výška však musí byť stanovená primerane.

Skúsme byť pri inštitúte bytového poriadku konkrétnejší, keďže nie každý o ňom už počul...

Služi predovšetkým na stanovenie pravidiel v bytovom dome, ktorými by sa obyvatelia domu mali riadiť. Jeho cieľom je zabezpečiť poriadok a dobré susedské vzťahy v dome. Prostredníctvom inštitútu domového poriadku je teda možné vyriešiť aj také banálne problémy, akými sú fajčenie v spoločných priestoroch alebo na balkónoch, zanechávanie nečistôt vo výťahu, napríklad od domácich miláčikov a mnoho ďalšieho.

Častou témou je pri bytových domoch nepriechodnosť spoločných chodbových priestorov. Aké tu platia pravidlá?

Najdôležitejším pravidlom, ktoré by mal dodržiavať každý obyvateľ bytového domu je, aby nebol zaprataný únikové cesty žiadnymi kvetináčmi, kočíkmi, botníkmi a inými materiálmi, ktoré sú jednak horľavé a jednak nebezpečné pre samotných vlastníkov, napríklad v prípade požiaru. Ak sa budú snažiť z horiaceho bytového domu uniknúť, pre hustý dym bude takmer nemožné pohybovať sa v takto zaprataných priestoroch, nehovoriac o tom, že môžu dopomôcť k rýchlejšiemu šíreniu požiaru. Ak takýto vlastník nereaguje na výzvu správcu alebo predsedu o vypratání spoločných priestorov, v ktorých skladuje možno nepotrebné veci, správca a predseda majú právo tieto predmety odstrániť aj bez súhlasu vlastníka, keďže ide o ohrozenie života a zdravia obyvateľov bytového domu.

Ako sa takéto problémy sankcionujú?

Zanechávanie odpadkov a iných predmetov na chodbe môže mať nepríjemnú dohru pre všetkých vlastníkov v bytovom dome v podobe pokuty, ktorá bytovému domu hrozí, ak únikové cesty nie sú trvalo voľné, sú zapratané horľavým materiálom, či už ide o kočíky alebo skrine a podobne. Alebo inak nespĺňajú požiadavky legislatívy. Výška pokuty sa môže vyšplhať až na 16 330 €, čo nie je zanedbateľná čiastka.

(vt, foto asb.sk)

Potvrdenie o nedoplatkoch vlastníka ako úplne zbytočný dokument

Na Slovensku zrejme nie je správca bytových domov, ktorý by neriešil otázku vydania potvrdenia o nedoplatkoch na určitý byt alebo nebytový priestor. Problematickou otázkou ale stále je, či sa má potvrdenie vydať na určitú osobu (teda na konkrétneho vlastníka s jeho identifikačnými údajmi) alebo na konkrétnu nehnuteľnosť (teda len s označením bytu alebo nebytového priestoru bez ohľadu na to, kto je jej aktuálnym vlastníkom).

V zmysle § 5 ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej ako „BytZ“) je obligatórnou „prílohou zmluvy o prevode vlastníctva bytu alebo zmluvy o prevode vlastníctva nebytového priestoru potvrdenie správcu alebo predsedu spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, že vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome nemá žiadne nedoplatky na úhradách za plnenia spojené s užívaním bytu alebo nebytového priestoru v dome a na tvorbe fondu prevádzky, údržby a opráv; to neplatí, ak ide o prvý prevod vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru v dome“.

V praxi sa objavuje otázka, či je uvedený inštitút oprávnený a legitímny, nakoľko ide o vzťah medzi predávajúcim a kupujúcim, do ktorého správca domu nevstupuje. Napriek tomu sa jeho zásah zdá byť viac ako významný, nakoľko vydanie potvrdenia o nedoplatkoch má významný psychologický efekt, ktorý vlastníka „núti“ uhradiť všetky nedoplatky za účelom úspešného prevodu nehnuteľnosti. Napriek všetkému je potrebné si uvedomiť, že v zmysle § 15 BytZ sú pohľadávky vlastníkov v dome priamo zo zákona zabezpečené zákonným záložným právom. Nie je teda pre určenie zodpovednostného vzťahu rozhodujúce kto byt vlastní. Aj zo toho dôvodu sme sa obrátili na Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, aby k otázke zaujal stanovisko. Otázka vecnoprávneho charakteru nedoplatkov k bytu alebo nebytovému priestoru je po právnej stránke z našej strany vyriešená, a to aj vzhľadom k samotnému zneniu

§ 5 ods. 2 BytZ tak, že za úhradu nedoplatkov je vo vzťahu k ostatným vlastníkom zodpovedný aktuálny vlastník. Tak sa k tomu musí postaviť aj správca domu alebo predseda spoločenstva vlastníkov. Uvedené potvrdzuje aj judikatúra slovenských súdov, napr. rozhodnutie okresného súdu Galanta sp. zn. 23C/398/2012, Krajského súdu v Trnave pod sp. zn. 24Co/191/2014, Krajského súdu v Trnave pod sp. zn. 11Co/425/2013, Okresného súdu v Trnave sp. zn. 8C/206/2015, Okresného súdu v Prešove sp. zn. 29C/19/2016, Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Ssr/144/2012 alebo Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/5/2008.

V mene Združenia pre lepšiu správu bytových domov sme však požiadali Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky o zaujatie stanoviska k otázkam:

1. Či potvrdenie o tom, že vlastník bytu alebo nebytového priestoru nemá žiadne nedoplatky na úhradách za plnenia spojené s užívaním bytu alebo nebytového priestoru v dome a na tvorbe fondu prevádzky, údržby a opráv má byť vystavené na identifikačné údaje aktuálneho vlastníka prevádzanej nehnuteľnosti?

2. Či potvrdenie o tom, že vlastník bytu alebo nebytového priestoru nemá žiadne nedoplatky na úhradách za plnenia spojené s užívaním bytu alebo nebytového priestoru v dome a na tvorbe fondu prevádzky, údržby a opráv má byť vystavené vo vzťahu k bytu alebo nebytovému priestoru bez identifikačných údajov aktuálneho vlastníka prevádzanej nehnuteľnosti?

Úrad k tejto otázke zaujal pozoruhodné, ba až prekvapivé stanovisko, v zmysle ktorého je potvrdenie len obyčajnou listinou či dokumentom, ktorý predstavuje administratívnu zbytočnosť.

Vyjadrenie Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky k vyššie uvedeným otázkam:

Úrad vo svojom stanovis-

ku uvádza, že v zákone č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov je v ustanovení § 5 ods. 2 uvedené, že prílohou zmluvy o prevode vlastníctva bytu alebo zmluvy o prevode vlastníctva nebytového priestoru je potvrdenie správcu alebo predsedu spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, že vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome nemá žiadne nedoplatky na úhradách za plnenia spojené s užívaním bytu alebo nebytového priestoru v dome a na tvorbe fondu prevádzky, údržby a opráv; to neplatí, ak ide o prvý prevod vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru v dome.

Okresnému úradu, katastrálnemu odboru sa ako príloha návrhu na vklad, predmetom ktorého je prevod bytu alebo nebytového priestoru predkladá o. i. zmluva o prevode vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru, ktorej prílohu tvorí aj potvrdenie správcu alebo predsedu spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, že vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome nemá žiadne nedoplatky na úhradách za plnenia spojené s užívaním bytu alebo nebytového priestoru v dome a na tvorbe fondu prevádzky, údržby a opráv (ďalej „Potvrdenie“).

Nakoľko Potvrdenie pre účely katastrálneho konania o povolení vkladu vlastníckeho práva sa vyhotovuje v čase, keď ešte nie je rozhodnuté o prevode bytu alebo nebytového priestoru...

celý článok nájdete na bakurier.sk

JUDr. Mgr. Marek Perdík, predseda ZLSBD

Právnik radí

JUDr. Branislav Záhradník

Dostal som v zamestnaní výpoveď. Cítim krivdu, že išlo zo strany zamestnávateľa o pomstu a preto sa chcem obrátiť na súd. Aký je postup? Môžem sa pokiaľ súd nerozhodne zamestnať alebo je lepšie počkať? Ak uspejem, musia ma opäť zamestnať a dať mi nejaké odškodné?

Vaša situácia je ľudsky pochopiteľná. Cítite krivdu a chcete sa brániť. Treba si však uvedomiť, že je potrebné právne relevantným spôsobom posúdiť celú situáciu a vyhodnotiť Vašu šancu uspieť v súdom konaní. Iste chápete, že len pocit a subjektívne hodnotenie, že ide zo strany zamestnávateľa o pomstu nestačí. Keďže neuvádzate konkrétne podrobnosti môžeme odpovedať všeobecne. V zásade platí, že zamestnávateľ môže dať zamestnancovi výpoveď iba z dôvodov ustanovených

v Zákonníku práce. Dôvod výpovede sa musí vo výpovedi skutkovo vymedziť tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom, inak je výpoveď neplatná. Dôvod výpovede ani nemožno dodatočne meniť. Zamestnávateľ má pri výpovedi zamestnancovi aj ďalšie dôležité povinnosti a musí striktne naplniť nielen hmotnoprávnu, ale aj procesnú stránku, ktoré vyžaduje zákon. Ak došlo z jeho strany k pochybeniu je iste vhodné obrátiť sa na súd. Neplatnosť skončenia pracovného pomeru výpoveďou, okamžitým skončením, skončením v skúšobnej dobe alebo dohodou môže podľa §77 Zákonníka práce zamestnanec, ako aj zamestnávateľ uplatniť na súde najneskôr v lehote dvoch mesiacov odo dňa, keď sa mal pracovný pomer skončiť. Dôležité je písomne oznámiť zamestnávateľovi, že trváte na tom, aby Vás ďalej zamestnával. Prirodzene samotné súdne konanie bude trvať určitý čas a na jeho konci bude rozhodnutie súdu. Ak uspejete so svojou žalobou a súd rozhodne, že zamestnávateľ Vám dal neplatnú výpoveď postupuje sa podľa §79 ods. 1 a 2 Zákonníka práce. Ak ste oznámili zamestnávateľovi, že trváte na tom, aby Vás ďalej zamestnával, Váš pracovný pomer sa nekončí s výnimkou, ak by súd rozhodol, že nemožno od

zamestnávateľa spravodlivo požadovať, aby zamestnanca ďalej zamestnával. Zamestnávateľ bude povinný poskytnúť Vám náhradu mzdy. Táto náhrada patrí zamestnancovi v sume jeho priemernej zárobku odo dňa, keď oznámil zamestnávateľovi, že trvá na ďalšom zamestnávaní, až do času, keď mu zamestnávateľ umožní pokračovať v práci alebo ak súd rozhodne o skončení pracovného pomeru. Ak celkový čas, za ktorý by sa mala zamestnancovi poskytnúť náhrada mzdy presahuje 12 mesiacov, môže súd na žiadosť zamestnávateľa jeho povinnosť nahradiť mzdu za čas presahujúci 12 mesiacov primerane znížiť, prípadne náhradu mzdy za čas presahujúci 12 mesiacov vôbec nepriznať. Náhrada mzdy môže byť priznaná najviac za čas 36 mesiacov. Otázka ďalšieho zamestnania je na Vašom osobnom rozhodnutí, zákon Vám nebráni sa zamestnať. Má to svoje výhody, ale aj určité nevýhody, treba starostlivo zvážiť Vašu konkrétnu situáciu. V praxi sa stretávame s tým, že zamestnávateľia aj po prehratom súdom spore nemajú záujem zamestnanca ďalej zamestnávať a snažia sa s ním dohodnúť a platne rozviazať pracovný pomer.

Svoje podnety môžete posilať na adresu redakcia@bakurier.sk.

BSK od septembra vytvorí mládežnícky parlament

Po vzore Petržalky sa inšpiroval aj Bratislavský samosprávny kraj, ktorý od septembra spúšťa netradičný projekt – mládežnícky parlament. Ten bude oficiálnym poradným orgánom samosprávy. Keďže v Petržalke už druhý rok funguje obdobný projekt a medzi mladou generáciou a rodičmi sa ujal, vlastný mládežnícky parlament si vytvára aj Bratislavský samosprávny kraj.

Už čoskoro...

Fungovať bude po lete a jeho štatút bude serióznym, poradenským a inšpiratívnym pre BSK. „Cieľom Mládežníckeho parlamentu Bratislavského kraja je spájať

mladých ľudí a mládežnícke organizácie so samosprávou a pomáhať pri iniciatívach, ktoré zlepšujú podmienky života mládeže v Bratislavskom kraji,” vysvetľuje župan Juraj Droba, pričom súčasťou agendy parlamentu mladých bude aj organizácia podujatí pre mladých ľudí, podpora školských parlamentov alebo spolupráca a ďalšími mládežníckymi parlamentmi naprieč celým Slovenskom.

Otvorené dvere pre záujemcov o členstvo

Zatiaľ čo vo svete ide o pomerne bežnú vec, na Slovensku je projekt mládežníckeho parlamentu stále skôr v plienkach. No

v tom, ako by mal vyzeráť v praxi, má BSK jasno. Nový parlament bude poradným orgánom samosprávy Bratislavského kraja vo veciach týkajúcich sa mládeže, bude mať dvadsať členov, ktorých vyberie komisia zložená z odborníkov, zástupcov samospráv a predstaviteľov mládežníckych organizácií. Prvé, teda ustanovujúce zasadnutie nového mládežníckeho parlamentu bude už v septembri. No a ak by bol záujem, tak členom organizácie sa môže stať každý mladý človek od 15 rokov, ktorý žije, študuje alebo pôsobí na území Bratislavského samosprávneho kraja.

(vt)

V Bratislavskom kraji zápasia nemocnice s nedostatkom sestier, za tri a pol roka sa registrovalo len 23 absolventiek

Zatváranie oddelení, systémové zlyhania, či nedostatok absolventiek- sestier. Aj tieto problémy dlhodobo trápia väčšinu bratislavských nemocníc. Na úbytok sestier v konečnom dôsledku dopláca pacient. Preto sme zisťovali, aká je aktuálna situácia a aké riešenia sa v dohľadnej dobe ponúkajú.

V Bratislavskom kraji pracuje 6000 sestier a pôrodných asistentiek.

Demografická situácia sestier je tikajúca bomba

Priemerný vek slovenskej sestry je 48 rokov. Keď sa pozrieme na vekovú štruktúru, viac ako 5 000 sestier pracuje vo veku nad 60 rokov. „Vo veku 50-54 rokov registrujeme 5838 sestier a pôrodných asistentiek, vo veku 60-64 rokov registrujeme 3856 a vo veku nad 65 rokov 1429 sestier a pôrodných asistentiek na Slovensku“, uviedol Lukáš Kober zo Slovenskej komory sestier a pôrodných asistentiek. Realita, kde sa o desiatky pacientov stará 60 ročná setra tak nebude v našich podmienkach zrejme žiadna rarita. O presunutí sestier do vyšších vekových kategórií hovorí aj správa Michala Páleníka publikovaná Inštitútom zamestnanosti v roku 2021. Podľa nej vo vekovej kategórii 20 – 29 rokov predstavoval v roku 2008 podiel sestier v tej-

to kategórii 13,2 %, v roku 2017 už len 7,4 %. Demografická situácia sestier je tak podľa správy tikajúca bomba.

Bratislavské nemocnice trápí okrem veku aj nedostatok záujmu o profesiu sestry.

V časovom rozpätí od 1. januára 2019 do 21. júna 2022 sa podľa údajov komory sestier registrovalo v Bratislavskom kraji (Bratislava, Malacky, Senec)

väčšou fluktuáciou, tvrdí komora sestier. Výsledkom je zatváranie oddelení, či kvalita poskytovanej starostlivosti.

V júni tohto roku Národný onkologický ústav dočasne zatvoril lôžkové oddelenie zamerané na chirurgickú liečbu prsníkov, pretože nemal dost zdravotných sestier. „Pacientky z tohto oddelenia sme hospitalizovali na ďalšie tri lôžkové oddelenia v rámci Kliniky chirurgickej onkológie,“

Zlepšiť situáciu sa snaží ponúkaním rôznych benefitov. „V rámci našej nemocnice sa situáciu snažíme stabilizovať, posilnili sme náborovú kampaň, sestram ponúkame finančné a nefinančné benefity a tiež možnosť vzdelávania na vysoko špecializovaných pracoviskách koncových nemocníc a po získaní praxe možnosť kariérneho postupu,“ informovala Eva Kliská, hovorkyňa nemocnice.

Slovenská sestra je výrazne chudobnejšia ako česká

Odborníci sa zhodnú, že problémom je viacero. Cez dlhodobo neriešené systémové veci spojené vekovou štruktúrou sestier, nízke platy v porovnaní so susednými krajinami, priveľa nadčasov sestier až po nedostatočný záujem mladých ľudí. Základ krátkodobých aj dlhodobých riešení je však plat. Aké sú rozdiely napríklad v plate slovenskej a českej sestry?

Česká sestra, ktorá pracuje u poskytovateľa ústavnej zdravotnej starostlivosti, si nájde na svojej výplatnej páske od 1. januára 2022 mzdu od 1 135 € do 1 678 €. Ide o plat pri sestre s tzv. „základným vzdelaním“. Jej mzda sa zvyšuje v pravidelných intervaloch podľa odpracovaných rokov odbornej praxe. Informuje o platoch komora sestier. Slovenská sestra začína po absolvovaní štúdia od 1. januára 2022 so mzdou 1 008 €. Na rozdiel od českej sa jej mzda nezvyšuje podľa odpracovaných rokov praxe. Inak povedané, tú istú mzdu má sestra, ktorá práve skončila štúdium, ako aj sestra s 30 a viac ročnou praxou. Sestra špecialistka u nás dosiahne mzdu 1 228 € a je úplne jedno, či má prax v špecializačnom odbore mesiac, rok, alebo 40 rokov. Mzda je vždy rovnaká.

Situácia sa má v roku 2023 zlepšiť, plat sestier by mohol rásť o stovky eur

Aktuálne prichádza ministerstvo zdravotníctva s návrhom, ktorý by zvýšil platy sestier o stovky eur mesačne. Vyplýva to z návrhu rezortu zdravotníctva, ktorý mal predložiť na odvetvovej tripartite. Návrh zverejnila Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek. S konečnou dohodou by mal minister prísť v najbližších dňoch. Rezort zdravotníctva tiež aktuálne pripravuje národnú stratégiu, ktorá má pomôcť stabilizácii ľudských zdrojov v zdravotníctve.

(jp)

V roku 2004 sme mali podľa ministerstva zdravotníctva na Slovensku 6,7 sestier na 1000 obyvateľov, v roku 2016 už len 5,74 sestier na 1000 obyvateľov a v roku 2022 sme sa klesli na číslo 5,4 sestier na 1000 obyvateľov. Priemer Európskej únie je 8,1 sestier na 1000 obyvateľov. Ak by sme chceli mať zdravotníctvo na úrovni priemeru krajín EÚ, v systéme chýba zhruba 15-tisíc sestier. Údaje z Národného centra zdravotníckych informácií z roku 2020 hovoria o 31 690 registrovaných sestier a pôrodných asistentiek.

spolu 23 sestier a pôrodných asistentiek - absolventiek. Za rovnaké obdobie zrušilo registráciu desaťnásobne viac sestier. Celkovo išlo o 237 sestier.

Nemocnice zápasia s dočasným zatváraním oddelení

S nedostatkom sestier sa pasujú všetky nemocnice v hlavnom meste, keďže práve Bratislava trpí ich naj-

ozrejmla hovorkyňa onkologického ústavu Kubičová. Medzi nemocnice s najväčším problémom s nedostatkom sestier patrí aj bratislavská Univerzitná nemocnica. Tá aktuálne na svojej webovej stránke inzeruje, že súrne hľadá lekárov a sestry - intenzivistov, pneumológov, lekárov, sestry, zdravotných asistentov a ošetrovateľov.

Tieto skúsenosti nie sú ojedinelé. V minulosti nedostatok sestier avizovalo aj vedenie Národného ústavu detských chorôb. Sestry chýbali pri lôžkach na detskej klinike, ortopedickej klinike a klinike detskej neurológie, ako aj na neonatologickej klinike intenzívnej medicíny, či na detskej klinike anestéziológie a intenzívnej medicíny.

NA PLNÝ PLYN

S METTOM A DEJVOM

PO - PIA
15:00 - 18:00

Nová relácia nielen o autách...

www.radioviva.sk | stream.radioviva.sk BA 93.3 | 94.9 | 101.1 NR 101.0 TT 101.0

Zubní lekári upozorňujú: „Zanedbaná prevencia bude mať vážne následky.“

Počet preventívnych prehliadok u zubných lekárov stále klesá a odborníci očakávajú, že dopady tohto negatívneho trendu sa čoskoro prejavia na zhoršenom orálnom zdraví populácie. Preventívnu prehliadku ročne absolvuje už len zhruba každý druhý pacient. **Slovenská komora zubných lekárov** potvrdzuje, že tento negatívny trend je dlhodobý a za posledných 10 rokov odhaduje pokles preventívnych prehliadok až o **20 percent**.

Na rovnaký problém upozorňuje aj Slovenská ortodontická spoločnosť, ktorá ako následok zanedbanej prevencie – predovšetkým u detí – eviduje vysoký počet čelustno-ortopedických anomálií. Tie vo väčšine prípadov nie sú liečené včas, kompetentne alebo vôbec. Slovenská ortodontická spoločnosť odhaduje, že liečbu u čelustného ortopéda potrebuje približne 30 percent detí, no lieči sa len približne 6 percent.

Nejde len o „pekný úsmev“

Detailné štatistiky čelustno-ortopedických výkonov chýbajú, podľa NZCI v roku 2020 predstavovali 7,3 percent zubnolekárskeho výkonov. **Slovenská ortodontická spoločnosť** (SOS) upozorňuje, že tieto dáta ani zďaleka nereflektujú skutočnú potrebu liečby, najmä u detí. Hoci

MUDr. Igor Moravčík, MUDr. Simona Dianišková, Dr. med. dent. Marián Sabo.

preventívna prehliadka u čelustného ortopéda nie je povinná tak ako v prípade zubného lekára, existuje medzi nimi úzka súvislosť. „V drvivej väčšine prípadov prichádzajú k čelustnému ortopédovi deti práve na základe odporúčania zubného lekára. Ten by mal už od 3 rokov dieťaťa sledovať, či má zuby v správnom čase na správnom mieste. Aj preto môže v niektorých prípadoch poslať k čelustnému ortopédovi už 4-6 ročné dieťa, spravidla to však býva vo veku 7-8 rokov. Teenagerský vek je už naozaj zlomovým obdobím, kedy sa naše možnosti liečby začínajú vzhľadom na ukončený vývoj trvalého chrupu komplikovať,“ hovorí Dr. med. dent. Marián Sabo, prezident Slovenskej ortodontickej spoločnosti a pokračuje: „Na základe našich dát dnes potrebuje čelustno-or-

topedickú liečbu približne 30 percent detí, no aktuálne je ich liečených len asi 6 percent. Čelustní ortopédi by pritom kapacitne dokázali liečbu zabezpečiť, rovnako tak si svoju úlohu plnia zubní lekári. Problém nastáva, ak rodičia na preventívne prehliadky s dieťaťom nechodia.“

Viac než strojček

Pomôcť s rozšírením povedomia o dôležitosti starostlivosti o túto časť nášho zdravia chce aj dlhodobá **kampan' Viac než strojček**, ktorú SOS spúšťa. Jej cieľom je zvýšiť informovanosť verejnosti o význame prevencie a zároveň poskytnúť praktický návod na to, kde a s kým konzultovať ortodontickú liečbu detí aj dospelých. Podľa prezidenta SOS situáciu komplikuje aj fakt, že pozornosť laickej verejnosti sa začína

nebezpečne redukovať na estetickú stránku problému. „Úplne absentuje povedomie, že „pekné zuby“ sú v prvom rade zdravé, správne postavené a funkčné zuby aj čeluste,“ hovorí Marián Sabo a dodáva: „Na dosiahnutí spomínaného pekného úsmevu musí často spolupracovať celý tím - okrem zubného lekára a čelustného ortopéda aj chirurg, ORL špecialista či logopéd. Aj preto je dôležité bojovať proti skresleným informáciám o účele a priebehu čelustno-ortopedickej liečby a zároveň pacientom zjednotiť prístup ku kompetentným špecialistom.“

Čelustných ortopédov je (zatiaľ) dostatok

Každý rok na Slovensku ukončí 3-ročné špecializačné štúdium v odbore čelustná ortopédia približne 8 až 10 zubných lekárov.

Štúdium má teoretickú a praktickú časť, vrátane liečby pacientov pod odborným dohľadom školiteľa, takže je veľmi náročné na materiálno-technické aj personálne vybavenie. „Medicína, zubné lekárstvo nevyvímajúc, za posledných 30 rokov zaznamenala obrovský pokrok a o to viac rastie potreba špecializácie zubných lekárov na jednotlivé výkony. Riešením je kvalitné vzdelávanie a prax, preto slovenské univerzity potrebujú zo strany štátu a zriaďovateľa vytvoriť také podmienky, ktoré zabezpečia nielen dlhodobu udržateľnú kvalitu vzdelávacieho procesu, ale aj dostatok špecialistov,“ hovorí na margo témy MUDr. Simona Dianišková, vedúca Katedry čelustnej ortopédie Lekárskej fakulty SZU. Titul „Čelustný ortopéd“ možno získať na dvoch slovenských univerzitách, v Košiciach a v Bratislave. Je zakotvený v Prílohe Smernice Európskej Únie 2005/36/EC o Uznávaní profesionálnych kvalifikácií, vďaka čomu majú slovenskí čelustní ortopédi možnosť automatického uznávania ich špecializácie v rámci celej EÚ. Po absolvovaní štúdia sú čelustní ortopédi dokonale pripravení a výlučne kompetentní diagnostikovať a liečiť celý rozsah čelustno-ortopedických anomálií u detí i dospelých.

SKZL potrebuje viac kompetencií

Na dôležitosť vzdelávania a špecializácie, ako aj prijatia ďalších systémových riešení poukazuje tiež Slovenská komora zubných lekárov (SKZL), ktorá je odborným garantom zubného lekárstva na Slovensku. „Naším cieľom je zefektívnenie vzdelávania a následnej kontroly zvyšovania a udržiavania odbornosti u všetkých registrovaných zubných lekárov. To znamená, že pacient by sa mal so svojim problémom dostať k špecialistovi, ktorý má na jeho riešenie odborné vzdelanie a certifikáciu,“ hovorí MUDr. Igor Moravčík, prezident Slovenskej komory zubných lekárov, ktorý potrebu týchto krokov pravidelne komunikuje s ministerstvom zdravotníctva. Komora už dlhodobo navrhuje zaviesť povinné členstvo v organizácii pre všetkých zubných lekárov a žiada legislatívne upraviť svoje kompetencie, tak aby mala reálny dohľad nad výkonom povolania zubného lekára. „Možnosť intervencie SKZL by mala byť rýchla a adresná. K tomu však potrebujeme účinné kontrolné mechanizmy na posudzovanie odbornej spôsobilosti a kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti. Len tak môžeme byť garantom toho, že pacient bude kompetentne a bezpečne ošetrovaný,“ dodáva I. Moravčík.

(bak)

V 30-tych rokoch minulého storočia, kedy sa dá o Bratislave hovoriť stále ešte ako aj o nemeckom meste, o čom svedčila prítomnosť početnej nemeckej menšiny starých Prešpurákov, vydalo vydavateľstvo Samuela Steinera útlú knižôčku Karola Benyovszkého „Mýticky starý Prešporok“. Nie je od veci si v tejto knižke po rokoch zalistovať a prerozprávať staré príbehy.

Pomsta zvonolejára

Udialo sa to pred mnohými a mnohými rokmi a možno to nie je ani vôbec pravda, no tradícia nám uchovala tento príbeh. Hovorí sa, že v starom Prešporoku žil jeden zvonolejár, ktorý mal rozprávku krásnu mladú ženu. Bolo to životaschopné, pekné, tmavé žieňa s modrými očami. Trošku koketujúce a chodiace ako malá srnka. Zvonolejár ju zbožňoval a robil všetko čo jej videl na očiach. V tom čase bol istý muž stredných rokov starostom. Vážený mešťan avšak s jedinou chybou. Rád sa obzrel za peknými ženami.

Mladý majster sa často musel zdržovať pracovne na radnici. Ved' svoje zvony odlieval predovšetkým pre mestské veže na zákazku váženého magistrátu. Starosta si veľmi rýchlo obľúbil pracovitého a šikovného zvonolejára. Ešte viac sa mu však zapáčila jeho pekná žienka, ktorá si nevedomky užívala kurizovanie prvého muža mesta. Zvonolejár sa

cítil veľmi poctený priateľstvom vysokoúradníka a rád ho vídal vo svojom skromnom príbytku. Návštevy sa však začali hromadiť, a čoskoro trávil starosta skoro každý voľný večer u majstra, kde klebetil, škádloval sa a vtipkoval s peknou ženou.

Toto priateľstvo trvalo už niekoľko mesiacov. Jedného dňa prišiel starosta v čase, keď bol majster zaneprázdnený vo svojej dielni. Padli prvé božky a netrvalo dlho, a medzi zamilovanými sa rozvinul vzťah, ktorý ale samozrejme udržiavali v tajnosti. V čase, kedy zvonolejár v pote tváre trávil čas pri svojich peciach, stretávali sa milenci čoraz častejšie, až si celé mesto už otvorene šušľalo o najnovšom starostovom vzťahu. Keď sa zvonolejár dozvedel o nevere svojej ženy, trpel obrovskými duševnými mukami. Jeho rozorvanosť sa delila medzi úprimnú lásku k svojej žene, a starosť o svoju budúcnosť závislú od ničiteľa jeho lásky.

V krátkom čase potom ako sa dozvedel o svojej potupe si starosta u neho objednal odliatie nového zvonu pre radnicu, a zároveň preukazoval obrovský záujem o jeho prácu, až ho teda zvonolejár pozval k sebe do dielne. „Pán starosta! Takýto veľký zvon odlievame len ojedinele, takže máte veľkú príležitosť pozorovať veľmi zaujímavú prácu. Budem sa výnimočne tešiť, keď ma navštívite počas práce.“ Keď už bola forma pripravená a roztavený kov prskal a bublal v peci, prišiel starosta do dielne. Niekoľko týždňová bolesť v hrudi a urazená marnomyseľnosť podvedeného muža, nahnala všetku jeho krv do rozpalenej a spotenej tváre. „Predsa len... predsa

len prišiel!“ A ako sa tak starosta prechádzal po dielni a všetko presne pozoroval, predovšetkým vysokú formu a pristavil sa pri rozžeravenej peci, skríkol majster mocným hlasom zraneného zvieraťa: „To je Božia vôľa, Boh to tak chce!“ a udrel starostu takou silou do hrude, že jedna rana stačila na to, aby padol do rozžeraveného kovu v peci. Z pece vyprskol len jeden obrovský plameň, aby vzápätí ťažké telo zmizlo vo vriacom kove a zmizlo tak navždy...

Hovorí sa, že dodnes možno vidieť na veľkom radničnom zvone prikovaný diamant zo starostovho prsteňa, ktorý ostal nepoškodený v taviacom kotli. Dáva tak zvonu úžasný, hlboko smútiaci dojímavý tón. Poznáte ho?

Z nemčiny voľne prerozprával
Sven Šovčík

Bratislavské kultúrne leto

ponúkne 330 podujatí na vyše 50 scénach

Bratislavské ulice, námestia a parky tento rok zaplaví kvalitná hudba, koncerty, divadlo, či predstavenia pre deti. Bohatú nádielku kultúry doplnia diskusie, kvízy a hry. Zúčastniť sa môžete napríklad aj komentovaných šachových partií. No a pre tých, Bratislavčanov a Bratislavčanky, ktorí sa tešili na ďalšie letné „Rande s mestom“ sú tu obľúbené vychádzky so sprievodcami, tento rok pripravené aj pre obyvateľov z Ukrajiny.

Len pred pár dňami odštartoval 47. ročník najväčšieho multizánrového festivalu Bratislavské kultúrne leto. Vychutnať si môžete veľké festivaly v centre hlavného mesta ako aj menšie formáty, ktoré dokreslia letnú atmosféru v jednotlivých mestských častiach. Spolu je pripravených viac ako 330 podujatí na vyše 50

scénach mesta.

Hudobné leto

To najlepšie z klasickej hudby po dvoch covidových ročníkoch, opäť na scénu prináša Viva Musica! festival. V slovenskej premiére festival uvedie dielo **For Seasons (composed by climate data)**, ktoré vzniklo z iniciatívy členov orchestra **NDR Elbphilharmonie** v Hamburgu

ako reakcia na globálne klimatické zmeny, jednu z najpálčivejších hrozieb pre život na našej planéte. Dielo je **rekompozíciou Štyroch ročných období** Antonia Vivaldiho, ktoré sú považované za najznámejšie hudobné zobrazovanie prírody.

Ani tento rok nebude chýbať ďalšia festivalové stálica Bratislavského kul-

túrneho leta 46. ročník **Gitarového festivalu J. K. Mertza**. Šesťdňový festival predstaví výnimočných gitarových umelcov nielen zo Slovenska, ale aj z Čiech, Talianska, Chorvátska, Francúzska a Maďarska.

Z menších scén spomenieme piaty ročník festivalu umenia **Spomienka na Deža** v Dúbravke v Parku na Fedákovej ulici a **Tribute Fest** v Rači, jediné open air podujatie svojho druhu na Slovensku zamerané na prevzatú tvorbu rockových a metalových žánrov.

Pestrú paletu hudby doplní kvalitný jazz, gypsy či klezmer music. Vychutnať si ich môžete aj v Sade Janka Kráľa počas piatkových koncertných večerov.

Koncerty odoznejú aj na Mestských hradbách.

Divadlo vo dne i v noci Veľmi obľúbenou stalicou na letnej divadelnej scé-

ne sú **Letné shakespearovské slávnosti**. Tie tradične pozývajú v júli aj v auguste na komédie i tragédie Williama Shakespeara – Dvaja páni z Veroniky, Komédia omylov, Bouře, Zimná pohádka a premiérové predstavenie Hamlet.

Návštevníci štvrtého ročníka **Bratislavských divadelných nocí** sa zas môžu tešiť na predstavenia Zuzanka, neplač, Podivuhodné hodiny literatúry Hany a Matúša, Pliagy a Hnusoby, Shakespeara na ulici a hudobno-divadelný večer Túlavého divadla Trtúd.

Nedele pre rodiny s deťmi

Nedele budú už tradične vyhradené pre rodiny s deťmi. **Festival „Hráme pre všetkých“** láka na slovenské a zahraničné bábkové i alternatívne divadlá.

Nedeľné rozprávky sa začínajú o 11:00 v Klaris-

kách a o 15:00 v Sade Janka Kráľa.

Galéria mesta Bratislavy pripravuje koncerty, výstavy aj workshopy pre rodiny s deťmi. V **Mestskej knižnici v Bratislave** bude možné stretnúť spisovateľov či zúčastniť sa kreatívnych popoludní pre deti, pripravené budú aj workshopy, hravé popoludnia so spoločenskými hrami či špeciálne čitateľské pikniky.

Koncerty, rozprávkové predstavenia, premietania filmov, športové aktivity, pikniky či tančiarne pripravujú aj mestské časti **Dúbravka, Karlova Ves, Lamač, Petržalka, Staré Mesto, Rača, Vajnory, Jarovce a Rusovce**.

Celý program festivalu nájdete na **www.kulturneleto.sk**.

(bak)

— INZERCIA —

www.konditoreikormuth.sk

Konditorei Kormuth

BRATISLAVA SEDLÁRSKA 8

So silnejšou identitou

Citroën C5 Aircross prichádza vo faceliftovanej verzii.

Novátorské tvary, veľké kolesá, vysoká svetlá výška, robustná ochrana spodnej časti karosérie – tzv. Airbumb a lemy blatníkov, vý-

razný lem bočných okien v tvare písmena C, ale najmä opticky dozadu posunutá kabína dávajú Citroënu C5 Aircross výnimočnú identitu. Teraz ju posilňuje novými svetlometmi, novou maskou chladiča, lipom v spodnej časti nárazní-

ka, novými zadnými skupinovými svetlami... Dotykový displej je teraz vyššie a bližšie k vodičovi, takže je v lepšom dosahu. S tým súvisí aj nová poloha a nový tvar stredových výduchov klimatizácie. Nový je aj volič prevodovky a volič

jazdných režimov. Sedadlá dostali o 15 mm viac peny a upravenú štruktúru, takže sú ešte pohodlnejšie ako doteraz. V otázke pohonu si môžete vybrať benzín, diesel alebo plug-in hybrid, výkonné pole sa pohybuje od 130 do 225 k.

Poznáte Bmove?

Bmove je užitočná aplikácia pre parkovanie v Bratislave.

Od januára 2022 platí v niektorých zónach v Novom Meste, Petržalke a Krasňanoch parkovacia politika, ktorá spoplatňuje verejné parkovanie. V najbližších mesiacoch sa zóna v Novom

Meste rozšíri až po Mlynské nivy, čím vznikne najväčšia neprerušovaná spoplatnená zóna v Bratislave. Pre Bratislavčanov to znamená, že si budú musieť vybaviť rezidentské a abonentské karty, alebo platiť hodinové tarify. Mesto sa rozhodlo nevyvíjať vlastnú parkovaciu aplikáciu, ale dalo pries-

tor niekoľkým nezávislým aplikáciám. Vodiči si tak môžu vybrať tú, ktorá im vyhovuje najviac. Najpopulárnejšia aplikácia na úhradu parkovného v Bratislave je Bmove, ktorú vyvinula spoločnosť, Best in parking, ktorá pôsobí aj v Chorvátsku, Taliansku a Rakúsku. Aplikácia ponúka jednoduchý spôsob úhrady parkovného pomocou platobnej karty (čoskoro pribudne aj možnosť platby cez Apple Pay a Google Pay), upozorní vás pred vypršaním predplateného času a umožňuje platiť minimálne parkovné 30 minút. Stiahnite si aplikáciu Bmove a parkujte bez starostí.

Individualista

ci do C-segmentu, no má robustnejšiu stavbu tela, dlhú prednú kapotu a za príplatok môže stáť až na 20-palcových diskoch kolies, takže vzbudzu-

je dojem, že ide skôr o SUV. Navyše vyzerá výnimočne a exkluzívne. Interiér je doslova obalený v kvalitných mate-

riáloch – koža, imitácia hliníka či dreva... Samozrejmosťou je vysoká miera kvality spracovania a komfort na najvyššej možnej úrovni. Vyzdvihli by sme veľké a pohodlné sedadlá s vyhrievaním, odvetrávaním a masážnou funkciou. My sme testovali benzínovú verziu s výkonom 165 kW (225 k) a osemstupňovým automatom, ktorá jazdí zamato-vo hladko. Testovaný model mal aktívny podvozok s kamerou snímajúcou kvalitu vozovky.

DS 4 spája eleganciu, luxus a extravaganciu do jedného prémiového celku.

DS 4 si tak trochu rázi vlastnú cestu a ťažko ho niekam zaradiť. V podstate je hatchback rozmerovo patri-

Novinky Land Rover Defender 130

Po Defenderi 90 a 110 je tretím členom rodiny. Zadnú časť má predĺženú o 340 mm, takže sa tam zmestí tretí rad sedadiel. Off-roadové schopnosti sú vraj bez obmedzenia.

Lexus RX

Piata generácia Lexusu RX prichádza s mnohými novinkami, azda najzaujima-

vejšou je, že top verziu RX500h poháňa hybridný systém s 2,4-litrovým benzínovým motorom, ktorý je prvýkrát v histórii preplňovaný. Systémový výkon je 272 kW (370 k).

Otvorený divoch

BMW M4 Cabrio Competition dáva spomedzi všetkých verzií M4 najmenší význam. A práve preto ho chcete.

Pointou kabrioletu nikdy nie je rýchlosť, skôr pokojná jazda so stiahnutou strechou, otvorenými oknami a vyloženými laktami v tempe 70 – 80 km/h. A teraz si na druhú stranu tejto premisy postavte radový šesťvalec

preplňovaný dvoma turbami, výkon 375 kW (510 k), krútiaci moment 650 Nm, zrýchlenie z 0 na 100 km/h za 3,7 sekundy. Budete sa pýtať či to má zmysel? Niekde medzi stenami alebo v tuneli prepnite výfuk do režimu Sport, podradíte o dva stupne, pritlačte plyn a otázka či má takéto auto zmysel zrazu stratí opodstatnenie. Nemá zmysel, ale poteší. Ó, a ako veľmi! Hnacia sila sa prenáša

na všetky štyri kolesá cez inteligentný systém xDrive, no v duchu demokracie BMW si predok viete odpojiť a tan-

covať zadkom kdekoľvek a kedykoľvek sa vám uráči. BMW M4 Cabrio vás v tom podporí.

DeLorean Alpha5

DeLorean nikdy nebol predajne úspešný, svojej sláve vďačil filmu Návrat do budúcnosti. Jeho reinkarnáciu Alpha5 s čisto elektrickým pohonom asi tiež

nebudeme stretávať na cestách každý deň. Dojazd 500 km, 0 – 100 km/h za 3,4 s, maximálna rýchlosť 240 km/h. Všetko však až v roku 2024.

auto magazín

„Lepšie raz vidieť ako stokrát čítať.“

auto
magazín

Sledujte náš YouTube kanál!

Rubriku pripravuje **AUTO MAGAZÍN**, najčítanejší motoristický časopis na Slovensku

Večerná káva na hlavnej stanici a plážové raňajky v Chorvátsku?

Viete si predstaviť, že večer na hlavnej stanici v Bratislave nastúpite do vlaku a ráno po prebudení budete priamo pri chorvátskom mori?

Napriek tomu, že v Chorvátsku medziročne narástli ceny za tovary i služby v priemere až o 20 %, takzvané slovenské more naďalej patrí medzi top dovolenkovú destináciu tohto leta. Rozdiel je najmä v tom, že zatiaľ čo po minulé roky Bratislavčan sadol do auta a pohodlne sa do Chorvátska odviezol častokrát lacnejšie než letecky, pri súčasne enormne zvýšených cenách za naftu a benzín, môže využiť inú formu dopravy. Oveľa úspornejšiu. Vlakovú. Avšak, aj to má svoje plusy aj mínusy.

Každodenný letný spoj

Zatiaľ, čo na začiatku letnej sezóny jazdil vlak z Bratislavy do Rijeki a Splitu trikrát týždenne, v súčasnosti a aj počas augusta bude jazdiť každý deň! Naraz vlak k moru dopraví do päťsto cestujúcich, pričom od začiatku sezóny sa ním za dovolenkovým odpočinkom vybralo už viac ako 11-tisíc ľudí. No nejde iba o Slovákov, keďže spoj zakaždým štartuje v stovčatej Prahe. „Júnovú prevádzku nočných vlakov do Chorvátska hodnotím ako úspešnú. Odozva cestujúcich je pozitívna. Veľa júlových termínov je už vypredaných, preto teraz klientom odporúčam vyberať v rámci augusta či

septembra. Ideálnou destináciou je Rijeka a Kvarnerský záliv, čo je vlastne najbližšie chorvátske more,“ priblížil Radim Jančura, majiteľ RegioJetu.

Výhodnejšie ako plná nádrž auta

Ten zároveň vníma výhodu tejto formy cestovania za morom v tom, že si cestujúci vo vlaku oddýchnu, nemusí šoférovať, prípadne, ak si zarezuje spiacu kupé, tak cestu jednoducho prespí. No a hlavná

devíza je v nízkej cene. Cena lístku začína na sume cca 24 eur a v prípade lôžkového kupé na sume cca 32 eur. V cene lístka je zahrnutá rezervácia miesta

a všetok palubný servis, ktorý cestujúci dostanú počas cesty – vrátane balenej vody, kávy a raňajok zadarmo, pripojenia k internetu alebo k zábavnému

portálu. Cestovný lístok je pritom možné zarezervovať si aj priamo do ďalších miest na chorvátskom pobreží. Nadväzujúce autobusové spoje zabezpečujú partnerskými dopravcami

transfer do staníc Rijeka, Split a Ogulin, pričom celkovo obslúžia ďalších viac ako 40 destinácií na pobreží Jadranu (napr. Zadar, Makarskú, Poreč alebo

ostrov Pag).

Slovákov vlak až toľko neláka

„Vlakový spoj z Prahy a Bratislavy jazdí do Chorvátska tento rok tretiu sezónu a

musím povedať, že záujem oň každoročne rastie. Celkovo Chorvátsko v lete navštívi približne 300 až 350-tisíc Slovákov, no po uplynulých dvoch rokoch ich bolo

menej, z dôvodu pandémie. A zdá sa, že až sezóna 2022 sa dostane na úroveň pred pandémiou,“ upresnil pre Bratislavského kuriéra Dubravko Miholić, riaditeľ zastúpenia Chorvátskeho

ostrov Pag). menej, z dôvodu pandémie. A zdá sa, že až sezóna 2022 sa dostane na úroveň pred pandémiou,“ upresnil pre Bratislavského kuriéra Dubravko Miholić, riaditeľ zastúpenia Chorvátskeho

turistickeho združenia pre Českú republiku a Slovensko. „Treba však dodať, že Slováci do Chorvátska cestujú prevažne vlastným autom. Ak by sme to mali

zhodnotiť v percentách, tak nočný vlak do Chorvátska využívajú z 80 % Česi a z 20 % Slováci,“ doplnil Miholić, ktorý tento spôsob prepravy do rodného Chorvátska zvykne využívať tiež.

A ako vlak, ktorý každý večer vyráža z bratislavskej hlavnej stanice a približne po 10. hodine doobeda druhého dňa prichádza do Rijeki, hodnotia samotní Bratislavčania? „Kvôli pandémie som v Chorvátsku nebola dva roky, no predtým pravidelne. Tento rok som nemala veľa peňazí nazvyš, tak som prvý raz vyskúšala cestovať vlakom a musím povedať, že to bol zaujímavý zážitok. S kamarátkami sme mali zarezerované lôžkové kupé, takže sme noc prespali a po raňajkách sme už prichádzali do Rijeki. Ubytovanie sme mali v neďalekej Crikvenici, takže sme si vystačili miestnym taxíkom, ktorý nás zaviezol priamo na hotel,“ priblížila bratislavská rodáčka Stanka. „Ja sa nestážujem, no v noci ma vyrušila pasová kontrola v Maďarsku, ktorým sme prechádzali. Tá mohla byť zo strany Maďarov lepšie zorganizovaná a rýchlejšia. Ale inak fajn. Ak by som cestovala na koniec Chorvátska, tak tých desať hodín presedím v aute. Takto som ich strávila vo vlaku, dovolenkovala som v krásnej dedinke Selce a nemusela som nič riešiť,“ dodala Bratislavčanka Dominika.

(vt, RegioJet)

ŠOP nepotvrdila výskyt medveďa hnedého pri Svätom Jure

Správa Chránenej krajiny Malé Karpaty nepotvrdila výskyt medveďa hnedého v okolí mesta Svätý Jur. TASR o tom informovali zo Štátnej ochrany prírody (ŠOP) SR. Ochránari tak reagovali na informácie z uplynulých dní o spozorovaní medveďa na pomedzí katastrov bratislavskej mestskej časti Vajnory a mesta Svätý Jur. Hlásenie o údajnom výskyte šelmy dostal aj Zásahový tím pre medveďa hnedého. Medveď mal byť spozorovaný miestnym poľovníkom v neďalekých vinohra-

doch za mestom. „Hlásenia o výskyte karpatskej šelmy v okolí sa však neopakovali a jej trvalý výskyt v tejto oblasti nepotvrdila ani Správa CHKO Malé Karpaty,“ spresnila manažérka pre komunikáciu ŠOP SR Kristína Bocková. Riaditeľ Správy CHKO Malé Karpaty Peter Puchala uviedol, že v okolí Svätého Jura neevidujú pobytové znaky výskytu medveďa hnedého a jeho pohyb v tejto oblasti nepotvrdili ani zábery z fotopascí či záznamy terénnych pracovníkov. „Informáciu o jeho výskyte v blízkosti Bratislavy preto

nemôžeme potvrdiť,“ skonštatoval. Zásahový tím ako aj stráž prírody oblasť monitoruje. Podľa ochranárov

nie je dôvod na šírenie paniky. Pripomínajú, aby občania zaregistrovanie medve-

ďa blízko ľudských obydli ohlásili na linky tiesňového volania 158, 112, 159 či kontaktovali Zásahový tím pre medveďa hnedého ŠOP SR na čísle +421 903 201 879. „Informácie o tom, ako sa správať pri strete s medveďom, sú dostupné na webe zásahového tímu pre medveďa hnedého zasahovytim.sopsr.sk,“ podotkla Bocková. Bratislavská mestská časť Vajnory vo štvrtok (7. 7.) s odvolaním sa na informácie od poľovníkov na sociálnej sieti uviedla, že tento týždeň videné zviera na pomedzí katastrov Vajnór

a Svätého Jura bol medveď hnedý.

„V celom pohorí Malých Karpát sa podľa všetkého ojedinele vyskytne aj táto šelma, stretnutie s ňou je však vzhľadom na rozľalosť územia veľmi vzácne a nie je dôvod na paniku,“ uviedla vajnorská samospráva. O pohybe zvierat informovala Zásahový tím pre medveďa hnedého a v kontakte je mestská časť aj so šéfom tamojšieho poľovníckeho združenia.

(text a ilustr. foto TASR)

Zažite letné dobrodružstvá na bicykli, v autobuse alebo na rieke

Leto je už v plnom prúde, žiakom sa končí škola a mnohí z vás určite premýšľate, kam ísť na letnú dovolenku. Ak ešte nie ste rozhodnutí, máme pre vás tipy v Bratislavskom kraji. Čo tak leto na bicykli alebo na vode? „Mnohí z vás si pravdepodobne nevedia pred-

let na bicykli či na posedenie do vinárstva, alebo vám zjednodušíme návrat zo splavu. Spoznáte nenáročné chodníčky borovicový-

„Na výlet sa dá ísť aj autobusom a následne na bicykli. Trasa je takmer rovnaká ako jazdil vlak Záhoráčik. Bajkbus začína na bratislavskej stanici Nivy a pokračuje cez Stupavu až do Plaveckého Mikuláša. Jeho súčasťou je prives pre 30 bicyklov. Jazdiť bude

nielen partia kamarátov, ale aj rodiny s deťmi. „Ide o nenáročnú aktivitu, ktorá sa postará o riadnu dávku zábavy. Môžete spoznávať nedotknutú prírodu v okolí Malého Dunaja či sledovať vzácne živočíchy. Pri troche šťastia zahliadnete vydru a nutriu riečnu,

Stano. Novinkou tohtoročnej sezóny je SplavBus, ktorý každý víkendový deň a cez štátne sviatky „zbiera“ vodákov z Jelky do Brati-

neriu celej trasy na oboch stranách dopĺňajú rybárske stavania a pri kompe Záhorská Ves – Angern an der March absolvujete prechod najzápadnejším bodom Slovenska. Neskôr sa vám vynorí pohľad na majestátne bralo hradu Devín, pod ktorým sa rieka vlieva do Dunaja. Dovo-

Trasa	odchod z Bratislavy		odchod z Plav. Mikuláša	
Bratislava, AS Nivy	8:30	12:30	16:10	19:40
Stupava, aut.st.	9:05	13:05	15:35	19:05
Lozorno, pož. zbrojnica	9:15	13:15	15:25	18:55
Pernek, obecný úrad	9:30	13:30	15:10	18:40
Kuchyňa, kostol	9:35	13:35	15:05	18:35
Rohožník, aut.st.	9:45	13:45	14:55	18:25
Plavecké Podhradie, pošta	10:00	14:00	14:40	18:10
Plavecký Mikuláš, Jednota	10:10	14:10	14:30	18:00

Trasa	Odchod	Odchod
Jelka, mlyn	15:00	19:00
Jelka, Ister	15:10	19:10
Hurbanova Ves, pri Lacovej Lúke	15:25	19:25
Nová Dedinka, táborisko	15:40	19:40
Tomášov, prístavisko	15:50	19:50
Zálesie, lodenica	16:00	20:00
BA-Vrakuňa, prístavisko Ráztočná ulica	16:15	20:15
BA-Vrakuňa, parkovisko Vrakunský cintorín	16:25	20:25
Bratislava, AS Nivy	--	20:40

staviť leto bez dovolenky pri mori. Je síce pravda, že more v našom kraji nemáme, ale všetko ostatné áno. Či už je to cykloturistika, splav, kúpanie, výlety po horách či hradoch, Bratislavský kraj ponúka nespočetné množstvo zaujímavých lokalít aj atrakcií. Tento rok vám odporúčam vyskúšať novinky – výlety autobusom. Vezmeme vás na vý-

mi lesmi, či malebné povodia riek,“ uviedol predseda Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) Juraj Droba. Letná sezóna na Záhorí sa doteraz spájala s pojmom vlak Záhoráčik. Ten z dôvodu opravy železničnej trate nebude môcť tento rok premávať. Bez výletov na Záhorie ale nadšenci cykloturistiky, turistiky a rodinných výletov určite nezostanú.

pravidelne každý víkend a dni pracovného pokoja, a to až do konca septembra,“ vysvetlil František Stano, výkonný riaditeľ krajskej organizácie cestovného ruchu Bratislava Region Tourism (BRT). Stráviť deň však môžete aj na vlnách Malého Dunaja. Splavovanie patrí k neopakovateľným zážitkom a stáva sa čoraz viac vyhľadávanou aktivitou. Zažiť vodné dobrodružstvo môže

či kačicu divú, labute ako aj bociany biele. Malý Dunaj je zároveň jedným z posledných miest v Európe, kde sa zachovali staré kolové mlyny. Najzaujímavejšie úseky nájdete od obce Zálesie až po sútok s Klátovským ramenom pri Topoľníkoch. Splav Malého Dunaja si možno naplánovať na niekoľko hodín, ale aj dní,“ spresnil František

slavy. Ak si objednáte splav Malého Dunaja u niektorej z požičovní, pýtajte sa aj na možnosť ľahšieho návratu zo splavu domov, kde vám môžu rezervovať miesto v SplavBuse. Splavovať však môžete aj rieku Morava. Najzaujímavejší úsek je od hraničného priechodu v Moravskom Svätom Jáne až po sútok s Dunajom pri Devíne. Sce-

lenka v kraji má aj ekonomický rozmer. „Nákupom lokálnych produktov a využívaním lokálnych služieb podporíme zamestnanosť v regióne. Ak tu budeme aj dovolenkovať, naše peniaze ostanú práve tam, kde žijeme. Tam, kde ich najviac potrebujeme,“ uzavrel Juraj Droba.

(bak, foto BSK)

Podvodníci okrádajú seniorov.

agora, Alara, alive	porcia	drvil, po česky	Kurov, muf, Pirc	poloha tela	bodavý hmyz	domáce mužské meno	monopolné združenie podnikov	tálov, Tinn, vini	český herec a komik (Saša)	ruda, po angl.	lej, po česky	ker s bielymi kvetmi	turecká rieka		hliníková fólia	ugro-finský pojem duše	biblická prvá žena	horský bicykel	syn Tarasa Bulbu		kód našej krajiny	2 / 2	druhá strana	prikrývky
domov dôchodcov			mákký, po angl.					stroj na úpravu kiziska						vylučovacia spojka						predložka				
plošná miera			ruský revolučný športové družstvo					typ písma gniav						jazdec, po maďar. buničina						hromada vládca v emiráte				
2 / 1																					lesklý náter jeden zo zmyslov			
obchodný reťazec s oblečením				modifikácia	hlupáci (pren.) značka lyží				staroškandinávsky boh	Semita druh papagája						červený, po angl.	zvieratá Vysokých Tatier ináč							
nažive, po angl.						hnis (zastar.) meno kar. Lesyka						značka počítačov pletivo pod kôrou						slovenský šachista ázijský sokolík					výlučok z oka	koralový ostrov
	privedť do spánku	nasávala zárodok					prevádzal rodič					ženské meno Karolína (dom.)							meno Gorbačovovej pádová otázka					
chradlo								gramofón, platňa ochrana tovaru						umývala	poskytlo chorvát. ostrov						zbožná úcta rína, po česky			
skratka siečny			1 / 1	potom biblický bratovrah					1 / 2 druhá							ako, po srbsky kontrast (zastar.)				otec (hypok.)	predložka predložka			
hoblica (slang.)					neudieraj prútený plot					onuca	sídlo bohov žilka na liste						opracoval motýkou umiera							
odroda pšenice						značka tlačiarň hodí sa						poplach býv. nem. mena						medveď (detský) morušovitý strom					poodnášaj	napätie
	staršia plošná miera	máš vedomosť tvoji rodičia					lomím švédsky lyžiar						grécke trhovisko naľúkol (kravu)						talianske biele víno líščia diera					
model Toyota								slovko súhlasu	opečiatkuj rukávník (zastar.)					Seve-rania	sídlo v Nórsku časť dňa						doba skr. pre adresu meno her. Thurman			
pohrebná hostina				1 / 3 česká obec																				
znova					mrazená pochúťka						obec v okrese Bardejov						meno skladateľa Chača-turjana					štvorček (typogr.)		
hľadať riešenie					manželka strýca Marcina						mužské meno							plemeno				zvrtné zámeno		

NEW

PEANUT BUTTER
The new flavor of goodness.

Che bontà!

Naša darčeková predajňa

DELIKATESO

www.delikateso.sk